

Junák – český skaut, z. s.

Řád pro vzdělávání čínovnic a činovníků

2016/12

Obsah řádu

Preambule.....	7
Poslání a systém výchovy a vzdělávání činovníků	7
1. Základní a úvodní ustanovení	8
1.1. Účel a postavení předpisu.....	8
1.2. Související předpisy	8
1.3. Ostatní obecná ustanovení.....	9
2. Kvalifikační stupně	9
2.1. Obecná ustanovení o kvalifikačních stupních	9
2.1.1. Systém kvalifikačních stupňů	9
2.1.2. Přiznávání kvalifikačních stupňů.....	10
2.1.2.1. Způsob prokazování kvalifikace.....	10
2.1.2.2. Zkušební komise a její ustavení	11
2.1.2.3. Předseda zkušební komise	11
2.1.2.4. Pořadatel zkoušek	11
2.1.2.5. Organizace zkoušek	12
2.1.2.6. Hodnocení zkoušek	12
2.1.2.7. Dekrety a další doklady o získané kvalifikaci	13
2.1.2.8. Oznámení o konání zkoušek a dokumentace.....	13
2.1.3. Závady při udělování kvalifikačních stupňů.....	13
2.2. Čekatelská zkouška	14
2.2.1. Cíl ČZ	14
2.2.2. Oprávnění absolventa ČZ	14
2.2.3. Podmínky pro uchazeče ČZ.....	14
2.2.4. Příprava na ČZ.....	14
2.2.5. Zkušební komise ČZ.....	15
2.2.6. Organizace a forma ČZ.....	15
2.2.7. Obsah ČZ.....	15
2.3. Vůdcovská zkouška.....	15
2.3.1. Cíl VZ	15
2.3.2. Oprávnění absolventů VZ.....	15
2.3.3. Uchazeči VZ	16
2.3.4. Příprava na VZ.....	16
2.3.5. Zkušební komise pro VZ	16
2.3.5.1. Předseda zkušební komise	16
2.3.5.2. Členové zkušební komise	17

2.3.6.	Organizace a forma VZ	18
2.3.7.	Obsah VZ.....	18
2.4.	Činovnícké kvalifikace pro vodáckou činnost	18
2.4.1.	Cíl kvalifikačních zkoušek pro vodáckou činnost	18
2.4.2.	Uchazeči kvalifikačních zkoušek pro vodáckou činnost	18
2.4.3.	Příprava na kvalifikační zkoušky pro vodáckou činnost	19
2.4.4.	Zkušební komise pro kvalifikační zkoušky pro vodáckou činnost.....	19
2.4.4.1.	Předseda zkušební komise	19
2.4.4.2.	Členové zkušební komise	20
2.4.5.	Organizace a forma kvalifikačních zkoušek pro vodáckou činnost	20
2.4.6.	Obsah kvalifikačních zkoušek pro vodáckou činnost.....	20
2.5.	Manažerská kvalifikace – organizační zkouška a hospodářská zkouška	20
2.5.1.	Cíl MZ	20
2.5.2.	Uchazeči MZ	20
2.5.3.	Zkušební komise MZ.....	21
2.5.4.	Organizace a forma MZ.....	21
2.5.5.	Obsah MZ	21
2.6.	Střediskové minimum.....	21
2.6.1.	Cíl SM.....	21
2.6.2.	Oprávnění absolventů SM	21
2.6.3.	Uchazeči SM.....	21
2.6.4.	Kurz střediskového minima	21
2.6.5.	Získání kvalifikace SM.....	22
2.7.	Odborné činovnícké kvalifikace.....	22
2.7.1.	Cíl OČK.....	22
2.7.2.	Oprávnění držitele OČK	22
2.7.3.	Uchazeči o získání OČK.....	22
2.7.4.	Udělování OČK	23
2.7.5.	Zkušební komise pro udělování OČK	23
2.7.6.	Organizace OČK.....	23
2.7.7.	Činovnícká zkouška Kmene dospělých	23
2.8.	Instruktorská kvalifikace	24
2.8.1.	Cíl IK	24
2.8.2.	Oprávnění držitele IK	24
2.8.3.	Vstupní podmínky IK	24
2.8.4.	Obsah IK.....	24
2.8.5.	Forma ověřování IK.....	25

3. Lesní školy a kurzy	25
3.1. Obecná ustanovení o lesních školách a kurzech	25
3.1.1. Poslání lesních škol a kurzů.....	26
3.1.2. Účastníci lesních škol a kurzů	26
3.1.2.1. Vstupní podmínky pro účastníky.....	26
3.1.2.2. Počet účastníků.....	26
3.1.2.3. Účast nečlenů na lesních školách a kurzech.....	27
3.1.2.4. Podmínky absolvence	27
3.1.3. Formy lesních škol a kurzů.....	27
3.1.4. Organizace lesních škol a kurzů	27
3.1.4.1. Pořadatel lesní školy či kurzu.....	27
3.1.4.2. Projekt lesní školy či kurzu	28
3.1.4.3. Název a symbolika lesní školy či kurzu	28
3.1.4.4. Hlášení lesní školy či kurzu.....	28
3.1.5. Organizátoři lesních škol a kurzů	28
3.1.5.1. Vůdce lesní školy či kurzu	28
3.1.5.2. Instruktorový sbor.....	29
3.1.5.3. Hospodář lesní školy či kurzu	30
3.1.5.4. Další organizátoři lesní školy či kurzu	30
3.1.6. Kruhy lesních škol a kurzů	30
3.1.7. Metody lesních škol a kurzů	30
3.1.8. Dokumentace lesních škol a kurzů	31
3.2. Lesní kurzy.....	31
3.2.1. Poslání a cíle LK.....	31
3.2.2. Účastníci LK.....	31
3.2.3. Instruktoři LK	32
3.2.4. Obsah LK.....	32
3.2.5. Forma LK.....	32
3.3. Čekatelské lesní kurzy.....	32
3.3.1. Poslání a cíle ČLK.....	32
3.3.2. Účastníci ČLK	32
3.3.3. Instruktoři ČLK	33
3.3.4. Obsah ČLK	33
3.3.5. Forma ČLK.....	33
3.4. Vůdcovský lesní kurz	33
3.4.1. Poslání a cíle VLK.....	33
3.4.2. Účastníci VLK.....	33

3.4.3.	Instruktoři VLK	34
3.4.4.	Obsah VLK	34
3.4.5.	Forma VLK	34
3.5.	Manažerský lesní kurz	34
3.5.1.	Poslání a cíle MLK	34
3.5.2.	Účastníci MLK	34
3.5.3.	Instruktoři MLK	34
3.5.4.	Obsah MLK	34
3.5.5.	Forma MLK	34
3.6.	Lesní školy	35
3.6.1.	Poslání a cíle LŠ	35
3.6.2.	Účastníci LŠ	35
3.6.3.	Instruktoři LŠ	35
3.6.4.	Obsah LŠ	35
3.6.5.	Forma LŠ	36
3.7.	Instruktorské lesní školy	36
3.7.1.	Poslání a cíle ILŠ	36
3.7.2.	Účastníci ILŠ	36
3.7.3.	Instruktoři ILŠ	36
3.7.4.	Obsah ILŠ	36
3.7.5.	Forma ILŠ	37
4.	Další akce vzdělávání činovníků	37
4.1.	Obecná ustanovení o dalších vzdělávacích akcích	37
4.2.	Označování dalších vzdělávacích akcí	37
4.3.	Nelesní kvalifikační kurzy	38
4.4.	Instruktorská škola	38
4.4.1.	Poslání a cíle IŠ	38
4.4.2.	Účastníci IŠ	38
4.4.3.	Instruktoři IŠ	38
4.4.4.	Obsah IŠ	38
4.4.5.	Forma IŠ	38
5.	Řízení kvality	39
5.1.	Řízení kvality vzdělávacích akcí	39
5.1.1.	Nástroje řízení kvality	39
5.1.2.	Projekty a závěrečné zprávy vzdělávacích akcí	39
5.1.3.	Informace o vzdělávacích akcích	39
5.1.4.	Hodnocení kvality kurzů	39

5.1.5.	Kvalifikační požadavky na týmy vzdělávacích akcí	40
5.1.6.	Návštěvy na vzdělávacích akcích	40
5.1.7.	Příručky a materiály.....	40
5.1.8.	Kvalita instruktorského vzdělávání	40
5.1.9.	Mimořádná opatření v řízení kvality	40
6.	Ostatní ustanovení	41
6.1.	Orgány vzdělávání činovníků.....	41
6.1.1.	Orgány vzdělávání činovníků	41
6.1.2.	Odbor pro vzdělávání činovnic a činovníků	41
6.1.3.	Ústřední lesní škola.....	41
6.2.	Symbolika a vnější označení	42
6.2.1.	Označení absolventů	42
6.2.1.1.	Označení kvalifikačních stupňů	42
6.2.1.2.	Označení absolventů akcí výchovy činovníků	42
6.2.2.	Označení vůdců a instruktorů	42
6.2.2.1.	Vůdci lesních škol a kurzů	42
6.2.2.2.	Instruktoři lesních škol a kurzů	43
6.2.3.	Dočasná označení	43
7.	Zvláštní ustanovení.....	43
7.1.	Výklad a výjimky	43
7.2.	Námítky proti rozhodnutím, odvolání	43
8.	Závěrečná a přechodná ustanovení	43
	Příloha A – Skautský kompetenční model	A-1
	Příloha B – Obsah organizační a hospodářské zkoušky	B-1
	Příloha C – Obsah a podmínky pro udělování Odborných činovnických kvalifikací.....	C-1

Preambule

Výchova a vzdělávání činovnic a činovníků Junáka - českého skauta (dále Junák) patří ke stěžejním úkolům nás všech. Je to nejenom otázka rozhodující pro budoucí vývoj hnutí, pro které je příprava vychovatelů základním předpokladem; je to i závazek organizace vůči každému jednomu členu, který na sebe přijal břímě činovnické služby.

Tento řád pokrývá pouze určitou část procesu výchovy a sebevýchovy skautských činovníků - zakotvuje systém a organizaci vzdělávacích akcí a kvalifikačních stupňů, které představují určité milníky na činovnické stezce. Je jedním z nástrojů k dovršení skautské výchovy a vzdělání u dospívajících i dospělých. Vnímá vzdělávání jako celoživotní proces, vychází ze současného stavu i potřeb hnutí, a bude postupně dopracováván a dál rozvíjen.

Výchovou činovníka rozumíme nejen jeho odborné vzdělávání, ale i všestrannou kultivaci jeho osobnosti, která začíná mnohem dříve, a je přirozeným pokračováním výchovy a sebevýchovy skauta - tak jak skautskou výchovu v Junáku zakotvily tradice, zkušenost a základní dokumenty našeho hnutí. Směřuje k ideálu skauta, tedy člověka, který přijal za své životní krédo pokorné hledání smyslu svého bytí ve vytrvalé službě nejvyšší Pravdě a Lásce. Člověka, který ví, že skautská cesta není snadná a přesto po ní jde vytrvale - nikoliv jako osamělý poutník, ale posilován bratrstvím s ostatními skauty i přátelstvím se všemi lidmi dobré vůle. Člověka, který rozdává lásku, vždy a za všech okolností naplňuje skautský slib, zákon, heslo a denní příkaz. Člověka, který je vzorem v pokorné a nezištné službě druhým, své vlasti, celé zemi i nejvyšší Pravdě a Lásce.

Poslání a systém výchovy a vzdělávání činovníků

Výchova a vzdělávání činovnic a činovníků Junáka patří ke stěžejním úkolům nás všech. Je to nejenom otázka rozhodující pro budoucí vývoj hnutí, pro které je příprava vychovatelů základním předpokladem; je to i závazek organizace vůči každému jednomu členu, který na sebe přijal břímě činovnické služby.

Organizace má pro každého svého dospělého či dospívajícího člena nalézt smysluplnou službu odpovídající jeho věku, osobnosti, schopnostem a možnostem a zajistit mu při jeho práci všestrannou podporu a odpovídající přípravu a vzdělání. Posláním výchovy a vzdělávání činovníků je pomáhat členům Junáka rozvíjet jejich přirozené schopnosti a dovednosti tak, aby mohli a chtěli co nejlépe sloužit skautskému hnutí. Systém výchovy a vzdělávání činovníků jim má nabízet nejen přípravu na činovnickou funkci, ale i uspokojení a celkový osobní rozvoj. Dvést je k tomu, aby byli schopni úspěšně se zhostit funkce jim svěřené; cítili spoluodpovědnost za celé hnutí; chtěli a uměli komunikovat v rámci hnutí i mimo něj a všestranně rozvíjeli svou osobnost.

Od takto vnímaného poslání výchovy činovníků odvíjíme každou jednotlivou akci i celý systém, který má poskytnout činovníkům na všech úrovních potřebné vzdělání, které je kvalitní, efektivní a přitažlivé. Tento systém se skládá z:

- Kvalifikačních stupňů, které zpravidla reprezentuje nějaká zkouška a pomocí nichž jsou popsány kvalifikační požadavky pro výkon jednotlivých činovnických funkcí.
- Výchovných a vzdělávacích akcí, jakými jsou lesní školy, lesní kurzy, vůdcovské a čekatelské kurzy, nejrůznější semináře apod.
- Všech skautských orgánů a jednotek, které nesou odpovědnost za celý systém výchovy a vzdělávání činovníků.

1. Základní a úvodní ustanovení

1.1. Účel a postavení předpisu

- (1) Tento řád upravuje pravidla pro výchovu a vzdělávání činovníků v celém Junáku - českém skautu (dále Junák). Akce pořádané Kmenem dospělých se mohou dále řídit zvláštními předpisy přijatými v rámci působnosti Řádu Kmene dospělých. Pokud není uvedeno jinak, všechna ustanovení tohoto řádu se týkají pouze členů Junáka.
- (2) Řád zakotvuje následující **kvalifikační stupně**:
 - a) čekatelská zkouška (dále ČZ),
 - b) vůdcovská zkouška (dále VZ),
 - c) činovnické kvalifikace pro vodáckou činnost,
 - d) organizační zkouška (dále OZ),
 - e) hospodářská zkouška (dále HZ),
 - f) střediskové minimum (dále SM),
 - g) odborná činovnická kvalifikace (dále OČK) a
 - h) instruktorská kvalifikace (dále IK).
- (3) Řád dále stanovuje organizaci a obsah následujících **výchovných a vzdělávacích akcí**:
 - a) lesní kurzy (dále LK),
 - b) čekatelské lesní kurzy (dále ČLK),
 - c) vůdcovské lesní kurzy (dále VLK),
 - d) manažerské lesní kurzy (dále MLK),
 - e) lesní školy s různým zaměřením (dále LŠ),
 - f) instruktorské lesní školy (dále ILŠ),
 - g) instruktorské školy (dále IŠ) a
 - h) další vzdělávací akce.
- (4) Řád dále stanovuje **pravomoci a vzájemné vazby** mezi orgány a jednotkami, které do výchovy a vzdělávání činovníků vstupují.
- (5) Řád stanovuje i **organizační záležitosti**, které s výchovou a vzděláváním činovníků bezprostředně souvisejí. Podrobnosti dále upravují směrnice VRJ.
- (6) Je-li v řádu uvedeno, že něco náleží do pravomoci VRJ, může tuto věc (v souladu s čl. (127) Stanov) řešit i přímo příslušný zpravodaj VRJ do jehož kompetencí toto náleží.
- (7) Uvádí-li se v řádu, že něco náleží do pravomoci příslušné organizační jednotky (dále OJ), pak tuto řeší vedoucí dané OJ (či jeho zástupce), případně zpravodaj OJ, do jehož kompetencí problematika náleží.

1.2. Související předpisy

- (8) S Řádem pro vzdělávání činovnic a činovníků (dále ŘVČČJ) souvisí zejména:
 - a) Stanovy,
 - b) Řád Kmene dospělých,

- c) Organizační řád,
- d) Krojový řád a
- e) směrnice VRJ vydané v souvislosti s tímto řádem.

1.3. *Ostatní obecná ustanovení*

- (9) Člen mladší 18 let se složenou čekatelskou zkouškou je označován jako „čekatel“. Přitom příprava čekatelů se považuje za součást výchovy a vzdělávání činovníků ve smyslu tohoto řádu.
- (10) Veškeré činovnícké zkoušky jsou pro činovníky Junáka veřejné, tj. každý činovník se zkoušek může zúčastnit jako host bez práva jakkoliv zasahovat do jejich průběhu a hodnocení.
- (11) Evidence vzdělávacích akcí a jejich náležitostí, získaných kvalifikací a vydaných dekretů se vede v informačním systému skautIS (<https://is.skaut.cz>; dále jen skautIS).

2. Kvalifikační stupně

2.1. *Obecná ustanovení o kvalifikačních stupních*

2.1.1. *Systém kvalifikačních stupňů*

- (12) Systém kvalifikačních stupňů vytváří soubor standardů pro výchovnou a i jinou činovníckou práci v Junáku. Vychází z odpovědnosti, kterou má Junák vůči rodičům dětí i celé společnosti za bezpečnost a kvalitu výchovy mladých lidí.
- (13) Výchova a vzdělávání činovníků Junáka směřují k rozvoji kompetencí, které činovníci potřebují pro svou činnost v Junáku. Kvalifikační vzdělávací akce připravující činovníky na získání některého z níže uvedených kvalifikačních stupňů rozvíjí zejména kompetence Skauting, Rozvoj dětí a dospělých, Komunikace, Plánování a organizování, Práce v týmu a vedení, Prevence a zvládání krizových situací a Sebereflexe a seberozvoj. Tyto kompetence jsou podrobně popsány ve Skautském kompetenčním modelu, který je přílohou tohoto řádu.
- (14) Systém kvalifikačních stupňů má v maximální možné míře zaručit, aby:
 - a) každý uchazeč o práci s dětmi a mládeží byl pečlivě pro tuto roli připraven a prokázal hodnověrným a srozumitelným způsobem své znalosti, dovednosti a osobnostní předpoklady;
 - b) přípravu a ověřování schopnosti vychovatelů prováděli činovníci, kteří jsou k takové činnosti odborně a osobnostně způsobilí;
 - c) celá činnost Junáka byla řízena a spravována činovníky, kteří budou schopni zajistit náležité zázemí pro výchovnou práci v Junáku.
- (15) Systém kvalifikačních stupňů se skládá z:
 - a) kvalifikačních stupňů určených pro vychovatele dětí a mládeže, kterými jsou **čekatelská zkouška (ČZ)** a **vůdcovská zkouška (VZ)**;
 - b) kvalifikačních stupňů pro činovníky zajišťující vodácké aktivity, kterými jsou **zkouška vodáckého minima** (dále ZVM) a **kapitánská zkouška** (dále KZ);
 - c) kvalifikačních stupňů určených pro ty, kteří působí ve výchově a vzdělávání činovníků. Těmito stupni jsou **odborné činovnícké kvalifikace (OČK)** pro jednotlivé obory skautské činnosti a **instruktorská kvalifikace (IK)**;

- d) kvalifikačních stupňů určených pro činovníky zajišťující organizační a hospodářské zázemí výchovné práce, což je **střediskové minimum (SM)**, **organizační zkouška (OZ)** a **hospodářská zkouška (HZ)**.

2.1.2. Přiznávání kvalifikačních stupňů

- (16) Tato kapitola upravuje obecné náležitosti přiznávání všech kvalifikačních stupňů. Konkrétní upřesňující podmínky jsou stanoveny u jednotlivých kvalifikačních stupňů.
- (17) Uchazeči o kvalifikační stupeň jsou povinni se k jeho složení písemně přihlásit příslušné komisi. Součástí přihlášky je i doložení vstupních podmínek, které řád pro jednotlivé stupně stanoví. Náležitosti přihlášky stanoví VRJ. Výjimečně a se souhlasem předsedy zkušební komise může uchazeč doložit splnění některých podmínek později, vždy však před ukončením zkoušky.
- (18) Podmínky pro přiznání kvalifikačních stupňů stanoví tento řád úplně. Zkušební komise, pořadatelé ani jiné orgány nesmí stanovit pro uchazeče další podmínky pro přiznání kvalifikačního stupně nebo absolvenci s výjimkou těch, které jsou přímo uvedeny v tomto řádu nebo jsou nezbytně nutné pro organizační zajištění zkoušek. Tím není dotčeno právo zkušební komise ověřit splnění vstupních podmínek (například přezkoušet požadované znalosti).
- (19) O získání kvalifikačních stupňů se mohou ucházet i osoby, které nejsou členy Junáka. Podrobnosti stanoví směrnice VRJ.

2.1.2.1. Způsob prokazování kvalifikace

- (20) Uchazeč o získání kvalifikačního stupně musí hodnověrně prokázat dostatečnou úroveň kompetencí (tj. stanovených znalostí, dovedností, schopností, postojů a dalších charakteristik) potřebných pro působení na pozicích souvisejících s příslušným kvalifikačním stupněm, což je souhrnně označováno jako zkouška. Ta může být v rámci organizace vzdělávací akce a ověřování rozdělena na dílčí části zkoušky.
- (21) Obsah zkoušek směřuje vždy k ověření dostatečné úrovně kompetencí popsanych ve Skautském kompetenčním modelu. Závazný obsah zkoušek stanoví přílohy tohoto řádu nebo příslušné směrnice VRJ jako jednotlivé měřitelné znalosti, schopnosti, dovednosti a postoje. Některé kvalifikační stupně nebo jejich části mohou být přiznány na základě profesní nebo jinak získané kvalifikace.
- (22) Zkouška se skládá před činovníkem, který je odborně i pedagogicky způsobilý k tomu, aby úroveň připravenosti uchazeče dokázal posoudit. Forma zkoušky se přitom podřizuje:
- a) obsahu a cíli zkoušky,
 - b) možnostem zkoušejícího i zkoušeného a
 - c) ostatním okolnostem.
- (23) Vždy musí být zvolena taková forma zkoušky, aby zkoušený mohl dostatečně prokázat, že splňuje dané požadavky.
- (24) Formy zkoušky mohou být přímé i nepřímé, za přímé formy lze považovat například:
- a) ústní pohovor,
 - b) písemný test,
 - c) řešení modelové situace (teoreticky i prakticky),
 - d) písemná práce,

- e) samostatné vystoupení k danému tématu,
 - f) závod či soutěž.
- (25) Za nepřímou formu zkoušky lze například považovat publikační činnost uchazeče, praktické vykonávání činnosti, ke které je prokazované kvalifikace třeba apod.

2.1.2.2. Zkušební komise a její ustavení

- (26) Ověřování splnění podmínek pro získání kvalifikace odpovídající danému kvalifikačnímu stupni provádějí zkušební komise. Zpravidla každý člen zkušební komise garantuje jednu nebo více oblastí příslušné zkoušky - je v dané části zkoušky **zkoušejícím**. Zkoušející je osobně odpovědný za hodnocení uchazeče v příslušné části zkoušky.
- (27) Členové zkušební komise musí být pedagogicky i odborně způsobilí, což prokazují získanou kvalifikací - OČK, IK nebo jinou kvalifikací. Konkrétní požadavky na kvalifikaci zkoušejících stanovují příslušné kapitoly tohoto řádu.
- (28) Není-li v tomto řádu uvedeno jinak, může být členem zkušební komise jen člen Junáka.

2.1.2.3. Předseda zkušební komise

- (29) Předseda zkušební komise jmenuje všechny členy zkušební komise a ti mu jsou odpovědní za svou činnost. Předseda osobně odpovídá za to, že všichni členové zkušební komise mají požadovanou kvalifikaci.
- (30) Složení komise a změny v jejím složení zadává předseda neprodleně do skautISu, tím je tato skutečnost automaticky dávana na vědomí a také zpřístupněna:
- a) pořadateli zkoušek,
 - b) skautskému kraji, kterému pořadatel podléhá a
 - c) Výkonné radě.
- (31) Předseda zodpovídá za řádný průběh zkoušek. Řídí celkový průběh zkoušek a po dohodě s jednotlivými zkoušejícími určuje formu zkoušky v jednotlivých oblastech.
- (32) Nejmenuje-li předseda tajemníka zkušební komise, který pořizuje dokumentaci a zajišťuje administrativní práce při zkouškách, zajišťuje tuto agendu sám předseda.
- (33) Předseda zkušební komise je jmenován vždy na dobu určitou, a to nejvýše na 3 kalendářní roky. Předseda může být odvolán i před uplynutím této lhůty a to buď pořadatelem zkoušek, nebo výjimečně rozhodnutím VRJ. Ukončením mandátu předsedy zaniká zkušební komise jako celek.
- (34) Výkon funkce předsedy, člena či tajemníka zkušební komise se považuje za výkon činnické funkce.

2.1.2.4. Pořadatel zkoušek

- (35) Pořadatelem zkoušek a všech vzdělávacích akcí je vždy OJ nebo Junák jako hlavní spolek.
- (36) Pořadatel zkoušek jmenuje a odvolává předsedu zkušební komise a zodpovídá za to, že předseda splňuje stanovené kvalifikační požadavky.
- (37) Pořadatel zkoušek zodpovídá za organizační a hospodářské zajištění zkoušek a za řádné vedení účetní evidence. Pořadatel rovněž archivuje veškerou dokumentaci zkoušek.
- (38) Zkouška může být pořádána jako součást lesních škol či kurzů (ČZ v rámci ČLK, VZ v rámci VLK, OZ či HZ v rámci MLK, OČK v rámci LŠ, IK v rámci ILŠ). V tomto případě platí pro

pořádání zkoušky stejné podmínky. Pořadatelem zkoušek je v tomto případě pořadatel příslušné akce a jeho pravomoci ve vztahu ke zkouškám vykonává vůdce akce. Vůdce akce má právo rozhodnout, zda bude zkouška určena jen pro její frekventanty nebo i pro ostatní zájemce.

2.1.2.5. Organizace zkoušek

- (39) Zkušební komise se sejde nejméně jedenkrát před zahájením zkoušek, překontroluje, zda uchazeči splňují vstupní podmínky a dohodne organizaci a formu zkoušek. Dohodne si rovněž systém hodnocení uchazečů.
- (40) S dostatečným předstihem – nejpozději však při zahájení zkoušek – předseda uchazeče seznámí:
 - a) s vlastním průběhem zkoušek,
 - b) se systémem činovníckého vzdělávání a
 - c) s podstatnými ustanoveními tohoto řádu.
- (41) Jednotlivé části zkoušky mohou uchazeči skládat postupně v termínech vyhlášených zkušební komisí, celou zkoušku však musí uchazeč vykonat u jedné komise. Každá část zkoušky je vedena v příslušné dokumentaci. Průběžně skládané části dané kvalifikace však uchazeče k ničemu neopravňují. Uchazeč musí všechny podmínky **splnit do 18 měsíců** od jejího zahájení, jinak se musí znovu přihlásit k nové zkoušce.

2.1.2.6. Hodnocení zkoušek

- (42) Každá část zkoušky je hodnocena zvlášť příslušným zkoušejícím. Jeho případné rozhodnutí o nezpůsobilosti uchazeče je konečné a nemůže být změněno jinou osobou, tedy ani předsedou zkušební komise, pořadatelem zkoušek nebo jiným orgánem. Zkoušející rovněž sdělí uchazeči, do jaké míry požadavkům zkoušky vyhověl. Použije k tomu zpravidla slovní hodnocení.
- (43) Předseda i ostatní členové komise sdělí každému uchazeči hodnocení jeho zkoušky v jednotlivých částech i celkově. Celkový výsledek zkoušky má vždy dva stupně: Prospěl / Neprospěl.
- (44) Neprospěl uchazeč, který nesplní některou z částí zkoušky. Výjimečně může být celkové hodnocení zkoušky „Neprospěl“ i v případě, že účastník splní všechny části zkoušky. Takové hodnocení může zkušební komise udělit, pokud účastník i přes splnění dílčích požadavků není v danou chvíli způsobilý vykonávat funkci, ke které ho daná kvalifikace opravňuje. Na tomto hodnocení se musí shodnout většina členů komise, která své rozhodnutí uchazeči o zkoušku zdůvodní.
- (45) Uchazeč, který neprospěl, může zkoušku opakovat u téže komise nejpozději do **18 měsíců** od jejího zahájení. Pokud komise během tohoto období ukončí svůj mandát, může uchazeč opakovat zkoušku u jiné komise zřízené stejným pořadatelem, nebo u jiné komise, u které mu to pořadatel původních zkoušek umožní. Opakuje všechny části zkoušky, ve kterých neuspěl. Neopraví-li příslušné části zkoušky ve stanoveném termínu, musí – chce-li získat příslušnou kvalifikaci – skládat celou zkoušku znovu.
- (46) Komise je povinna umožnit každému uchazeči vykonat aspoň jednu opravnou zkoušku v každé části zkoušky, ve které neprospěl. Komise může vypsát opravné zkoušky určené pouze pro uchazeče, kteří v řádném termínu neprospěli.
- (47) Vyhlášení výsledků zkoušek a předání dokladů o jejich absolvování se zpravidla děje slavnostním způsobem v souladu se skautskými i místními zvyklostmi dle pokynů předsedy

zkušební komise. Pokud se uchazeč nezúčastní slavnostního vyhlášení výsledků, jsou mu doklady o absolvenci předány jiným způsobem.

2.1.2.7. Dekrety a další doklady o získané kvalifikaci

- (48) Úspěšní uchazeči o kvalifikaci odpovídající danému kvalifikačnímu stupni obdrží jako doklad o získané kvalifikaci **dekret**.
- (49) Čekatelské dekrety vydávají pořadatelé zkoušek, ostatní dekrety vydává VRJ nebo orgány jí delegované na základě žádosti zasláné předsedou zkušební komise, jejíž náležitosti stanoví směrnice VRJ. Uchazeči obdrží dekret co nejdříve po vykonání zkoušky, nejpozději však do 3 měsíců.
- (50) Dekret lze vydat jen členu Junáka, který složil skautský slib. Absolventům zkoušek, kteří nejsou členy Junáka, se vydává o absolvenci zvláštní potvrzení, jehož podobu stanoví směrnice VRJ.
- (51) Evidence získaných kvalifikací a vydaných dekretů se vede ve skautISu.

2.1.2.8. Oznámení o konání zkoušek a dokumentace

- (52) Předseda zkušební komise je povinen oznámit uchazečům s dostatečným předstihem:
 - a) vstupní podmínky a podmínky absolvence,
 - b) termín a místo konání zkoušek a
 - c) pokyny k organizaci zkoušek.
- (53) Termín a místo konání zkoušek oznamuje předseda zkušební komise zadáním příslušných údajů do skautISu neprodleně rovněž:
 - a) pořadateli zkoušek,
 - b) skautskému kraji, kterému pořadatel podléhá a
 - c) Výkonné radě.
- (54) Základní dokumentace zkoušek je vedena v souladu se směrnicí VRJ ve skautISu a obsahuje:
 - a) základní údaje o jednotlivých uchazečích,
 - b) seznam členů komise a je-li to vyžadováno vnitřním právem i oblasti, které zkoušeli,
 - c) záznamy o kvalifikaci předsedy a členů zkušební komise,
 - d) datum a místo zkoušky, případně jejích jednotlivých částí,
 - e) přehled vydaných dekretů včetně jejich evidenčních čísel.
- (55) Nad rámec dokumentace zkoušek ve skautISu je vhodné dle uvážení zkušební komise dále podrobněji evidovat:
 - a) hodnocení uchazečů v jednotlivých částech zkoušky a celkové výsledky zkoušek,
 - b) celkovou zprávu o průběhu zkoušek (použité formy, dojem z uchazečů, problémy apod.).

2.1.3. Závady při udělování kvalifikačních stupňů

- (56) Zjistí-li kterýkoliv skautský činovník či orgán, že zkoušky probíhají nebo proběhly v rozporu s ustanoveními tohoto řádu nebo jiných předpisů, je na tuto skutečnost povinen neprodleně upozornit orgán, který může zjednat nápravu (zpravidla předsedu zkušební komise nebo pořadatele zkoušek) a VRJ.

- (57) Pokud nápravu již zjednat nelze, řeší situaci VRJ. V závažných případech (zejména, pokud nebyly dodrženy kvalifikační předpoklady kladené na předsedu a členy zkušební komise) ustanoví komisi, která celou situaci prošetří a může zkoušky prohlásit za neregulérní a zrušit jejich výsledek. Komise případ posuzuje zejména z hlediska dopadu na uchazeče, respektive absolventy zkoušky. V této komisi je vždy zastoupen pořadatel zkoušek a skautský kraj, v jehož působnosti se zkoušky konaly. Pořadatel zkoušek a předseda či členové zkušební komise jsou povinni této komisi předložit veškeré vyžádané podklady nebo informace.
- (58) Zrušit výsledek zkoušek lze pouze do 24 měsíců od jejich ukončení.

2.2. Čekatelská zkouška

2.2.1. Cíl ČZ

- (59) Čekatelská zkouška je základním stupněm činovníckého vzdělávání a je vstupním bodem kvalifikačního systému.
- (60) Cílem ČZ je prověřit zralost uchazeče a zjistit, zda je schopen svojí činností přispět ke zdárnému rozvoji dětí a v maximální míře zajistit jejich bezpečnost. Součástí zkoušky jsou základy skautské výchovné metody a metodika běžných činností družiny a oddílu, základy psychologie i pedagogiky a právní minimum.

2.2.2. Oprávnění absolventa ČZ

- (61) ČZ poskytuje kvalifikaci ke spoluúčasti na vedení oddílu nebo k vedení jednotlivé krátkodobé akce se souhlasem a podle pokynů vedoucího (při dodržení příslušných předpisů).
- (62) Absolventi ČZ jsou oprávněni používat příslušné krojové označení.

2.2.3. Podmínky pro uchazeče ČZ

- (63) Uchazeči o složení ČZ musí splňovat následující podmínky:
- věk nejméně 15 let,
 - souhlas vedoucího střediska a vyjádření vedoucího výchovné jednotky, ve které je uchazeč členem,
 - vyjádření lékaře o zdravotní způsobilosti pro práci s dětmi, jehož znění a náležitosti stanoví VRJ (ne starší než 12 měsíců, toto potvrzení se nevyžaduje u lékařů a pedagogických pracovníků),
 - čestné prohlášení o bezúhonnosti, jehož znění stanoví VRJ (čistý trestní rejstřík, není evidován z důvodu drogové závislosti atd.),
 - znalosti skautské stezky přiměřené věku (potvrzuje vedoucí oddílu).

2.2.4. Příprava na ČZ

- (64) Na složení ČZ se může uchazeč připravit dle svého rozhodnutí libovolným (nebo několika) z následujících způsobů:
- účast na ČLK,
 - účast na čekatelském kurzu,
 - příprava v oddíle, kmeni, středisku,
 - samostatná příprava.

2.2.5. Zkušební komise ČZ

- (65) Předseda zkušební komise musí mít instruktorskou kvalifikaci, nebo výjimečně vůdcovskou zkoušku a odbornou činovnickou kvalifikaci v jednom ze zkušebních oborů.
- (66) Předseda sestavuje komisi, která má nejméně 3 další členy. Zkoušející v oblastech Organizace, Právo musejí mít organizační zkoušku a zkoušející v oblasti Hospodaření hospodářskou zkoušku, zkoušející ostatních oblastí musejí mít vůdcovskou zkoušku a splnit aspoň jednu z následujících podmínek:
- odborná činovnická kvalifikace v oblasti, kterou zkouší (např. psychologie). Odbornou činovnickou kvalifikací pro zkoušení oblasti „Zdravověda a bezpečnost“ se rozumí OČK pro obor „Táboření“, „Zdravověda“, případně „Vedení oddílu“;
 - instruktorská kvalifikace;
 - jiná kvalifikace postačující podle tohoto řádu ke zkoušení u vůdcovských zkoušek;
 - prokázaná odborná kvalifikace či praxe (skautská nebo civilní) a absolvence kurzu pro členy komisí ČZ. Jejich cílem je seznámení členů zkušebních komisí s příslušnými ustanoveními ŘVČČJ, které se dotýkají ČZ a s doporučenou metodikou provedení těchto zkoušek. Podmínky, rozsah a obsah tohoto kurzu stanoví směrnice VRJ.
- (67) Řádně ustavená komise pro VZ je oprávněna zkoušet i ČZ s tím, že oblast „Zdravověda a bezpečnost“ zkouší zkoušející s OČK „Táboření“, „Zdravověda“, případně „Vedení oddílu“ popř. alternativní kvalifikací (IK + tři roky praxe ve vedení oddílu).

2.2.6. Organizace a forma ČZ

- (68) Celá zkouška probíhá v jeden den nebo může být rozdělena do více dnů.
- (69) Každá část zkoušky může být ověřována jinou formou. Během celé zkoušky mají být použity nejméně dvě různé formy, z toho alespoň jedna ústní.
- (70) Uchazeči s civilní kvalifikací, která je předmětem zkoušky, tuto příslušnou část zkoušky nevykonávají. Podmínky uznání civilní kvalifikace stanoví předseda komise ve shodě se zkoušejícím.

2.2.7. Obsah ČZ

- (71) Obsah ČZ a požadavky na uchazeče ověřované v rámci ČZ jsou uvedeny ve směrnici VRJ.

2.3. Vůdcovská zkouška

2.3.1. Cíl VZ

- (72) Cílem VZ je zjistit, zda kandidát je schopen samostatně a úspěšně vést a vychovávat mládež podle skautských zásad. Zda zná cíle a základy skautingu, zda ovládá obsah a metody skautské výchovy a je schopen s nimi pracovat. Zda má potřebné osobnostní předpoklady, znalosti a dovednosti pedagogické a psychologické, organizační a právní. Zda je schopen reprezentovat skautské hnutí na veřejnosti a zda si je vědom odpovědnosti při výchově svěřené mládeže.

2.3.2. Oprávnění absolventů VZ

- (73) VZ poskytuje kvalifikaci k samostatnému vedení oddílu nebo tábora a je kvalifikačním předpokladem pro výkon některých dalších funkcí (při dodržení příslušných předpisů).
- (74) Absolventi VZ jsou oprávněni používat příslušné krojové označení.

2.3.3. Uchazeči VZ

- (75) Uchazeči o složení VZ musí splňovat tyto podmínky:
- věk nejméně 18 let (před dnem zakončení zkoušky),
 - souhlas vedoucího střediska a vyjádření vedoucího výchovné jednotky, ve které je uchazeč členem,
 - vyjádření lékaře o zdravotní způsobilosti pro práci s dětmi, jehož znění a náležitosti stanoví VRJ (ne starší než 12 měsíců, toto potvrzení se nevyžaduje u lékařů a pedagogických pracovníků),
 - čestné prohlášení o bezúhonnosti, jehož znění stanoví VRJ (čistý trestní rejstřík, není evidován z důvodu drogové závislosti atd.),
 - absolvence čekatelské zkoušky (dokládá se záznamem kvalifikace ve skautISu, případně kopií čekatelského dekretu),
 - praxe 1 rok ve vedení oddílu nebo střediska po složení čekatelské zkoušky (dokládá se potvrzením vedoucího střediska) – kratší prodlevu mezi ČZ a VZ může ve výjimečných případech povolit vedoucí střediska.
- (76) Podmínkou absolvence VZ je dále předchozí dosažení kvalifikace zdravotníka zotavovacích akcí (dále také ZZA), nebo odpovídající civilní zdravotnická kvalifikace. Nutnou podmínkou není platnost oprávnění pro funkci zdravotníka. Podrobnosti stanoví směrnice VRJ.
- (77) Předseda zkušební komise může požádat OJ, ve kterém je uchazeč členem, o vyjádření k osobě uchazeče.
- (78) Absolvent VZ může, je-li to vhodné, v rámci dané kvalifikační vzdělávací akce složit činovnícký slib (ve znění daném čl. (30) Stanov). Činovnícký slib se v souladu se Stanovami a Organizačním řádem typicky skládá při přijetí činovnícké funkce.

2.3.4. Příprava na VZ

- (79) Na složení VZ se může uchazeč výjimečně připravovat sám, zpravidla však dle svého rozhodnutí libovolným (nebo oběma) z následujících způsobů:
- účast na odpovídající akci přípravy vedoucích (např. vůdcovském kurzu či vůdcovském lesním kurzu),
 - příprava v oddíle, kmeni, středisku pod vedením zkušeného vedoucího.

2.3.5. Zkušební komise pro VZ

- (80) Předseda zkušební komise jmenuje komisi, která má nejméně 5 dalších členů.
- (81) Řádně ustavená komise pro VZ je oprávněna zkoušet i ČZ.

2.3.5.1. Předseda zkušební komise

- (82) Předseda zkušební komise musí mít
- instruktorskou kvalifikaci,**
 - oprávnění** vydané VRJ (viz čl. (83)) a
 - splňovat **alespoň jednu** z podmínek:
 - má **civilní pedagogickou praxi** nebo **vzdělání;**
 - má **praxi jako člen zkušební komise vůdcovských zkoušek** nejméně po dobu tří let (v žádosti uvede konkrétní údaje);

- iii. přiloží **doporučení** alespoň dvou z těchto – střediska (ve kterém je členem), skautského okresu nebo kraje, VRJ, vůdce LŠ (případně ILŠ), kterou uchazeč absolvoval.

- (83) Oprávnění vydává VRJ na základě předloženého **projektu**, který obsahuje uchazečovu představu o organizaci zkoušek v rozsahu nejméně jedné normostrany. Oprávnění je platné do konce roku, ve kterém bylo vydáno, a dále celé tři následující roky.

2.3.5.2. Členové zkušební komise

- (84) Každý z členů zkušební komise musí splnit alespoň jednu z následujících kvalifikačních podmínek:
- odborná činovnícká kvalifikace,
 - instruktorská kvalifikace,
 - zvláštní oprávnění pro členy zkušební komise VZ.
- (85) Předseda zkušební komise rozhodne, který člen zkušební komise bude ověřovat kterou kompetenci a se zkoušejícím se dohodne, jakým způsobem bude kompetence ověřována. Každá kompetence může být v rámci VZ ověřována pouze osobou, která je k tomu přiměřeně kvalifikovaná, a to i v případech, kdy se nejedná o kompetenci povinně ověřovanou.
- (86) Pro složení zkušební komise VZ dále platí, že každý z následujících kvalifikačních požadavků je splněn alespoň jedním členem zkušební komise:

1	IK	nebo OČK MZS	
2	IK a civilní kvalifikace v oboru psychologie	nebo OČK PSY	
3	IK	nebo OČK PED	
4	IK a 3 roky praxe ve vedení oddílu	nebo OČK VED	
5	IK a 3 roky praxe ve vedení oddílu	nebo OČK MET	
6	IK a 3 roky praxe ve vedení tábora	nebo OČK TAB	
7	IK a OZ	nebo OČK ORG	nebo IK a odborná způsobilost v oboru Organizace a právo, která je stanovena směrnicí VRJ
8	IK a HZ	nebo OČK HOS	nebo IK a odborná způsobilost v oboru Hospodaření, která je stanovena směrnicí VRJ

- (87) Zvláštní oprávnění pro členy zkušební komise VZ dle čl. (84) písm. c) vydává VRJ na dobu čtyř kalendářních let na základě žádosti uchazeče, která obsahuje:
- projekt** – žadatel předloží představu o organizaci zkoušek (zkušební scénář) v oboru, ve kterém má zkoušet. Minimální rozsah tohoto scénáře je jedna normostrana;
 - doporučení** – žadatel přiloží k žádosti doporučení vedoucího střediska, ve kterém je členem, a alespoň jednoho dalšího činovníka;
 - odbornost** – doloží svou odbornou způsobilost v oboru, který má zkoušet, kupříkladu civilní praxí nebo vzděláním, absolvencí odpovídající LŠ apod.

Podrobněji stanoví podmínky pro udělování těchto oprávnění směrnice VRJ.

- (88) Členem zkušební komise VZ se může stát i osoba, která není členem Junáka, za předpokladu, že jí bylo VRJ vydáno zvláštní oprávnění podle čl. (84) písm. c). Doporučení, podle čl. (87) písm. b), v takovém případě vydává vedoucí OJ pořadatele zkoušek.
- (89) Osoba, která splňuje alespoň jednu z kvalifikačních podmínek dle čl. (84), může být jmenována do kterékoliv zkušební komise.

2.3.6. Organizace a forma VZ

- (90) Pokud jsou ověřovány i jiné kompetence než ty stanovené ve směrnici VRJ jako povinně ověřované (viz kapitola 2.3.7), musí předseda:
- vhodnou formou zveřejnit předem seznam ověřovaných kompetencí tak, aby jej mohli vzít uchazeči v potaz ještě před podáním přihlášky ke zkoušce nebo na vůdcovský kurz či vůdcovský lesní kurz;
 - současně musí předseda toto oznámit VRJ.
- (91) Každá část zkoušky může být ověřována jinou formou. Během celé zkoušky musí být použity nejméně dvě různé formy, z toho alespoň jedna ústní.
- (92) Uchazeči s civilní nebo skautskou kvalifikací, která je předmětem zkoušky, tuto příslušnou část zkoušky nevykonávají. Civilní kvalifikací se rozumí zejména dosažené vzdělání nebo profesní praxe. Skautskou kvalifikací se rozumí např. organizační nebo hospodářská zkouška. Podmínky uznání civilní či skautské kvalifikace stanoví předseda komise ve shodě se zkoušejícím.

2.3.7. Obsah VZ

- (93) Obsah VZ a požadavky na uchazeče ověřované v rámci VZ jsou uvedeny ve směrnici VRJ. Směrnice obsahuje profil popisující žádoucí znalosti, schopnosti, dovednosti, postoje a další charakteristiky, které by měl mít v ideálním případě vedoucí oddílu. V tomto profilu jsou označeny body, které jsou v rámci VZ povinně ověřovány.

2.4. Činovnícké kvalifikace pro vodáckou činnost

2.4.1. Cíl kvalifikačních zkoušek pro vodáckou činnost

- (94) Cílem kvalifikačních zkoušek pro vodáckou činnost je podpořit kandidáta ve schopnostech k samostatnému a úspěšnému zajištění bezpečné činnosti na vodě při akcích Junáka. Zejména pak ověřit, zda má potřebné osobnostní předpoklady, schopnosti, znalosti a fyzickou zdatnost, zda ovládá metodiku vodáckého výcviku pro předávání dovedností a znalostí svěřené mládeži, případně zda má znalosti potřebné pro vedení oddílu vodních skautů.
- (95) Činovnícké kvalifikace pro vodáckou činnost tvoří dva stupně zkoušek:
- zkouška vodáckého minima** – poskytuje kvalifikaci ke spolupůsobení při vedení vodácké činnosti oddílu a přípravě a vedení vodáckých akcí na vodách do stupně obtížnosti WW2;
 - kapitánská zkouška** – poskytuje kvalifikaci k samostatnému zabezpečení a vedení vodáckých popř. jachetních akcí (v případě rozšíření zkoušky o jachting), provádění výcviku na vodě a vedení oddílu vodních skautů.

2.4.2. Uchazeči kvalifikačních zkoušek pro vodáckou činnost

- (96) Uchazeči o složení ZVM musí splňovat tyto podmínky:

- a) věk nejméně 15 let (před dnem zakončení zkoušky),
 - b) souhlas vedoucího střediska a vyjádření vedoucího výchovné jednotky, ve které je uchazeč členem,
 - c) uplave alespoň 200 m (prohlášení),
 - d) absolvence čekatelské zkoušky (před dnem zakončení zkoušky, dokládá se záznamem kvalifikace ve skautISu, případně kopíí dekretu),
 - e) ovládání základů vodácké teorie a praxe v rozsahu 4. stupně vodáckých doplňků skautské stezky (prohlášení).
- (97) Uchazeči o složení KZ musí splňovat tyto podmínky:
- a) věk nejméně 18 let (před dnem zakončení zkoušky),
 - b) vyjádření vedoucího střediska, ve kterém je uchazeč členem,
 - c) uplave alespoň 200 m (prohlášení),
 - d) absolvence vůdcovské zkoušky (před dnem zakončení zkoušky, dokládá se záznamem kvalifikace ve skautISu, případně kopíí dekretu),
 - e) ovládání základů vodácké teorie a praxe v rozsahu 4. stupně vodáckých doplňků skautské stezky (prohlášení),
 - f) praxe minimálně 1 rok ve vedení oddílu vodních skautů nebo ve skautském oddíle, věnujícím se vodním sportům (dokládá se potvrzením vedoucího střediska) – prominutí této podmínky může ve výjimečných případech povolit předseda zkušební komise.

2.4.3. Příprava na kvalifikační zkoušky pro vodáckou činnost

- (98) Na složení kvalifikačních zkoušek pro vodáckou činnost se může uchazeč výjimečně připravovat sám, zpravidla však dle svého rozhodnutí libovolným (nebo oběma) z následujících způsobů:
- a) účast na odpovídající vzdělávací akci připravující na kvalifikační zkoušky pro vodáckou činnost (např. semináři, lesním kurzu, lesní škole apod.),
 - b) příprava v oddíle, kmeni, středisku pod vedením činovníka zkušeného ve vodácké činnosti.

2.4.4. Zkušební komise pro kvalifikační zkoušky pro vodáckou činnost

- (99) Předseda zkušební komise sestavuje komisi, která má nejméně 3 další členy v případě ZVM a 5 dalších členů v případě KZ.

2.4.4.1. Předseda zkušební komise

- (100) Předseda zkušební komise musí mít
- a) **instruktorskou kvalifikaci,**
 - b) **kapitánskou zkoušku** a
 - c) **oprávnění** vydané Hlavním kapitanátem vodních skautů (dále HKVS) (viz čl. (101)).
- (101) Oprávnění vydává HKVS na základě předloženého projektu, který obsahuje uchazečovu představu o organizaci a průběhu zkoušek jako celku v minimálním rozsahu jedné normostrany. Oprávnění je platné po dobu čtyř kalendářních let.

2.4.4.2. Členové zkušební komise

- (102) Každý z členů zkušební komise musí mít alespoň jednu z následujících kvalifikací: kapitánská zkouška, odpovídající civilní kvalifikace (instruktor/průvodce/cvičitel vodní turistiky apod.) nebo instruktorská kvalifikace.
- (103) Předseda zkušební komise rozhodne, který člen zkušební komise bude ověřovat kterou kompetenci a se zkoušejícím se dohodne, jakým způsobem bude kompetence ověřována. Každá kompetence může být ověřována pouze osobou, která je k tomu kvalifikovaná.
- (104) Členem zkušební komise se může stát i osoba, která není členem Junáka, za předpokladu, že jí bylo HKVS vydáno zvláštní oprávnění. Podrobněji stanoví podmínky pro udělování oprávnění členům zkušební komise vyhláška HKVS.

2.4.5. Organizace a forma kvalifikačních zkoušek pro vodáckou činnost

- (105) Zkušební komise je povinna informovat o pořádání kvalifikačních zkoušek pro vodáckou činnost HKVS a zveřejnit informace o konání zkoušek v dostatečném předstihu.
- (106) Jednotlivé kompetence mohou být ověřovány různými formami, dovednosti výlučně praktickou formou.
- (107) Uchazeči s civilní kvalifikací, která je předmětem zkoušky, příslušnou část zkoušky nevykonávají. Civilní kvalifikací se rozumí například absolvování vodáckého kurzu akreditovaného Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (dále také MŠMT). Podmínky uznání této kvalifikace stanoví předseda komise podle doporučení stanovených příslušnou vyhláškou HKVS.

2.4.6. Obsah kvalifikačních zkoušek pro vodáckou činnost

- (108) Obsah kvalifikačních zkoušek pro vodáckou činnost je stanoven kompetenčním profilem, tedy seznamem kompetencí, které pomáhají činovníkovi zvládat bezpečnou a kvalitní vodáckou činnost. Obsah vodáckých kvalifikací upravuje směrnice VRJ.

2.5. Manažerská kvalifikace – organizační zkouška a hospodářská zkouška

2.5.1. Cíl MZ

- (109) Pojmem **manažerská zkouška** (dále MZ) je souhrnně chápána jedna ze zkoušek – organizační nebo hospodářská.
- (110) Cílem MZ je ověřit, zda kandidát je schopen vést a řídit činovníky, organizovat a plánovat činnost skautských jednotek, zajišťovat úkoly v oblasti hospodaření, administrativy a vnějších styků. Manažerská kvalifikace je tvořena dvěma typy zkoušek (navzájem sobě naroveň postavených):
 - a) **organizační zkouška** – určená zejména předsedům rad, vedoucím středisek, organizačním zpravodajům, tajemníkům a dalším řídicím, organizačním a administrativním činovníkům;
 - b) **hospodářská zkouška** – určená zejména hospodářským zpravodajům a členům revizních komisí.

2.5.2. Uchazeči MZ

- (111) Uchazeči o složení MZ musí splňovat následující podmínky:

- a) věk nejméně 18 let (před dnem zakončení zkoušky),
- b) čestné prohlášení o bezúhonnosti, jehož znění stanoví VRJ (čistý trestní rejstřík, není evidován z důvodu drogové závislosti atd.),
- c) absolvente čekatelské zkoušky (dokládá se záznamem kvalifikace ve skautISu, případně kopií dekretu) a
- d) souhlas vedoucího střediska.

2.5.3. Zkušební komise MZ

- (112) Předseda zkušební komise musí mít IK.
- (113) Předseda sestavuje komisi, která má nejméně 3 další členy. Zkoušející ve všech oborech musejí mít specializované OČK v oboru, který zkouší nebo zvláštní oprávnění za podmínek obdobných, jaké platí pro členy zkušebních komisí VZ dle čl. (84) písm. c).

2.5.4. Organizace a forma MZ

- (114) Každá část zkoušky může být ověřována jinou formou.
- (115) Uchazeči s civilní kvalifikací, která je předmětem zkoušky, tuto příslušnou část zkoušky nevykonávají. Podmínky uznání civilní kvalifikace stanoví směrnice VRJ. Uchazeči, kteří mají složenou vůdcovskou zkoušku, nevykonávají část „Myšlenkové základy skautingu“. Uchazeči, kteří mají složenou hospodářskou zkoušku a ucházejí se o složení organizační, či opačně, nevykonávají znovu ty části zkoušky, které jsou společné.

2.5.5. Obsah MZ

- (116) Závazný obsah organizační zkoušky a hospodářské zkoušky stanoví příloha tohoto řádu.

2.6. Střediskové minimum

2.6.1. Cíl SM

- (117) Cílem střediskového minima (SM) je zajistit dostatečnou úroveň kompetencí v oblastech, které absolventovi umožní vést nebo se podílet na vedení organizační jednotky.

2.6.2. Oprávnění absolventů SM

- (118) SM je kvalifikací opravňující k vedení organizační jednotky.

2.6.3. Uchazeči SM

- (119) Uchazeči o absolvování SM musí splňovat tyto podmínky:
 - a) věk nejméně 18 let (před dnem absolvence),
 - b) čestné prohlášení o bezúhonnosti, jehož znění stanoví VRJ (čistý trestní rejstřík, není evidován z důvodu drogové závislosti atd.),
 - c) absolvente vůdcovské zkoušky nebo zvláštní zkoušky pro uchazeče bez VZ, jejíž obsah stanoví směrnice VRJ.

2.6.4. Kurz střediskového minima

- (120) Obsah kurzu střediskového minima a jeho rozsah je uveden ve směrnici VRJ.

- (121) Lektorský tým kurzu střediskového minima musí mít nejméně tři členy. Vedoucí akce musí mít IK.
- (122) Pořadatel kurzu střediskového minima předkládá projekt kurzu VRJ ke schválení. Náležitosti projektu stanoví směrnice VRJ.

2.6.5. Získání kvalifikace SM

- (123) Kvalifikace střediskové minimum je získána absolvováním kurzu střediskového minima.
- (124) Splnění všech podmínek pro získání kvalifikace potvrzuje vedoucí akce.

2.7. Odborné činovnické kvalifikace

- (125) OČK tvoří celou skupinu různých – vzájemně naroveň postavených – kvalifikačních stupňů. Pokrývají celou škálu skautských oborů, přičemž za skautský obor v tomto kontextu můžeme považovat vše, čím se skauting pravidelně a soustavně zabývá, jak při práci oddílů, tak při výchově činovníků, správě a řízení organizace či jinde.
- (126) Jednotlivé OČK jsou stanoveny přílohami tohoto řádu. Jejich výčet není uzavřený. Nové OČK se nejprve zavádějí experimentálně formou směrnice VRJ a posléze jsou zakotveny v řádu.
- (127) Po jedné odborné činovnické kvalifikaci se zavádí pro každou oblast VZ (s výjimkou rétoriky a písemného projevu, které mají OČK spojenou), po jedné rovněž pro každý obor hospodářské zkoušky a organizační zkoušky. Zvláštním případem OČK je Činovnická zkouška Kmene dospělých.
- (128) OČK, jejichž obsah není stanoven přílohou tohoto řádu nebo směrnicí VRJ, přiznává VRJ na základě prokázané kvalifikace a po vyjádření odborníků v dané oblasti.

2.7.1. Cíl OČK

- (129) Cílem OČK je prokázat hlubší odborné a metodické schopnosti a způsobilost uchazeče v nějakém oboru skautské teorie a praxe. Prokazuje tedy, že uchazeč svému oboru rozumí do hloubky, má patřičné vědomosti, znalosti a praktické dovednosti. Zároveň prokazuje jeho způsobilost metodickou, tedy schopnost předávat znalosti dále, a to jak dětem, tak dospívající mládeži a dospělým.
- (130) OČK je především nástrojem pro zkvalitnění vzdělávání činovníků tím, že se zkvalitní úroveň činovníků, kteří jej provádějí - tedy instruktorů, lektorů a členů zkušebních komisí.
- (131) Držitelé OČK rovněž tvoří pro jednotlivé obory „odbornou veřejnost“ v Junáku. Jsou to tedy ti, kteří danou disciplínu rozvíjejí, zajišťují ji po stránce metodické a publikační, vytvářejí pro ni odborné zázemí, prezentují ji ostatním činovníkům a propagují.

2.7.2. Oprávnění držitele OČK

- (132) OČK je kvalifikací pro vzdělávání činovníků podle tohoto řádu a pro další činnosti podle ustanovení jiných předpisů. Zejména je upřednostňovanou kvalifikací pro členy zkušebních komisí čekatelských, vůdcovských, organizačních a hospodářských zkoušek.

2.7.3. Uchazeči o získání OČK

- (133) Uchazeči musí mít složenou VZ, v případě speciálních odborností MZ.

2.7.4. Udělování OČK

- (134) OČK je přidělována na základě složení zkoušky. Tato zkouška, nebo její část, může být nahrazena i jiným prokázáním odborné a metodické kvalifikace, tedy například civilní profesí nebo vzděláním.

2.7.5. Zkušební komise pro udělování OČK

- (135) Zkušební komise je nejméně tříčlenná (včetně předsedy) a sestavuje se z činovníků Junáka nebo civilních odborníků.
- (136) Členové zkušební komise musejí mít zvláštní oprávnění, které vydává na dobu 4 kalendářních let na návrh VRJ náčelník spolu s náčelní; civilním odborníkům VRJ. Toto oprávnění se vydává na základě zjevně prokázané vysoké odbornosti v příslušném oboru, která je zpravidla doložena rozsáhlou publikační činností, významným postavením v odborné veřejnosti, civilním vzděláním, dlouholetou praxí apod. Každé jmenování se posuzuje individuálně a je vždy projednáno s ostatními držiteli oprávnění pro stejný obor.

2.7.6. Organizace OČK

- (137) Každá zkušební komise je povinna vypsát aspoň jeden řádný termín zkoušek a zveřejnit informaci o konání zkoušek v dostatečném předstihu.
- (138) Při vyhlášení zkoušek komise informuje minimálně o:
- a) termínu a místu zkoušky;
 - b) termínu a způsobu zaslání přihlášky ke zkoušce;
 - c) způsobu dokladování skutečností, za které lze část zkoušky prominout;
 - d) termínu a místu informativního setkání, na kterém budou dohodnuty formy zkoušení a témata písemných prací a upřesněny jednotlivé požadavky zkoušky.
- (139) Další podmínky pro zřizování a činnost zkušebních komisí jsou součástí konkrétních podmínek OČK uvedených v příloze řádu.
- (140) Konkrétní průběh zkoušek a jejich formu stanoví příslušná příloha řádu a dále upřesní komise po dohodě s jednotlivými uchazeči. Zkouška může být skládána najednou (např. během víkendu či v průběhu LŠ) nebo po částech.

2.7.7. Činovnícká zkouška Kmene dospělých

- (141) Činovnícká zkouška KD je zvláštním případem OČK. Postačující vstupní kvalifikací pro uchazeče o tuto zkoušku je buď vůdcovská zkouška, nebo čekatelská zkouška a absolvence kurzu pro vedení klubu Kmene dospělých.
- (142) Cílem zkoušky je zjistit, zda kandidát je schopen vést činnost klubu dospělých a dále rozvíjet oldskauting, a že má potřebné znalosti a dovednosti pro provozování této činnosti i pedagogické schopnosti a znalost metodiky pro předávání svých dovedností a znalostí.
- (143) Závazný obsah činovnícké zkoušky KD stanoví příloha k tomuto řádu. Další podmínky a náležitosti stanoví Náčelnictvo KD.

2.8. Instruktorská kvalifikace

2.8.1. Cíl IK

- (144) Cílem IK je prokázat schopnost uchazeče vzdělávat a vychovávat činovníky. Tedy vést lesní školy a kurzy, další akce výchovy činovníků, předsedat zkušební komisím atd. Má prokázat, že uchazeč je na tyto role připraven jak po stránce pedagogické, tak i po stránce osobnostní.
- (145) Činovník, který získá IK, by měl mít takové vědomosti, dovednosti a přístupy, aby byl schopen:
- být stálým instruktorem na libovolné akci vzdělávání činovníků (LK, LŠ, VK, ČK, apod.);
 - být vůdcem libovolné akce vzdělávání činovníků (v souladu s ustanoveními toho řádu);
 - připravovat a vést vzdělávací programy ve zvoleném oboru, přičemž se předpokládá, že držitel IK bude vést programy v oboru, který bezpečně ovládá;
 - předsedat zkušební komisí ČZ, VZ a dalším, případně zkoušet obor, který bezpečně ovládá (v souladu s ustanoveními tohoto řádu);
 - přispívat do regionálních či celostátních periodik nebo se autorsky podílet na tvorbě metodické literatury;
 - podílet se na činnosti orgánů zajišťujících výchovu a vzdělávání činovníků na libovolné organizační úrovni.

2.8.2. Oprávnění držitele IK

- (146) Získání IK opravňuje k výchově a vzdělávání činovníků podle tohoto řádu.

2.8.3. Vstupní podmínky IK

- (147) Uchazeči o získání IK musí splňovat následující podmínky:
- každý uchazeč musí mít složenou vůdcovskou zkoušku;
 - uchazeč dále splní **aspoň jednu** z těchto podmínek:
 - účast na ILŠ;
 - účast na IŠ;
 - dále uchazeč splní **aspoň jednu** z těchto podmínek:
 - zpracování odborného tématu písemně nebo přednáškou;
 - získání libovolné OČK;
 - nejméně dvakrát člen zkušební komise VZ (dokládá vyjádřením předsedy zkušební komise).

2.8.4. Obsah IK

- (148) Obsah IK je tvořen vědomostmi, dovednostmi a postoji:

Vědomosti:	
1.	znalost základních platných dokumentů Junáka (Stanovy, strategie, ŘVČČJ) a aktuálních výchovných problémů hnutí
2.	pravidla, plánování a dramaturgie vzdělávacích akcí
3.	základy andragogiky (vzdělávání dospělých) a životních etap dospělosti

4.	základy sociologie se zaměřením na teorii organizace řízení a na dynamiku malých skupin
5.	základy hospodaření s důrazem na hospodaření na vzdělávacích akcích
Dovednosti:	
1.	dokáže připravit a vést program (přednášku, besedu, výchovnou hru, dílnu, ...) s ohledem na poslání akce a strukturu účastníků
2.	ovládá výuku dospívajících a dospělých (teaching skills) s využitím různých forem (přednáška, beseda, ...)
3.	rétorická a debatní dovednost, řízení debat
4.	písemný projev, schopnost vypracovat výtah z rozsáhlého textu
5.	informatická obratnost - práce s literaturou a dokumentací
6.	dokáže hodnotit výsledky práce a využívat různé techniky zpětné vazby
7.	dovednost týmové spolupráce a vytváření vlastní role v týmu
Postoje:	
1.	základní postoj vychovatele – „odpovědnost vychovatele“ – ochota hájit principy a postoje obsažené v základních dokumentech Junáka
2.	sebevýchova jako celoživotní úděl
3.	hledání cest ve výchově

2.8.5. Forma ověřování IK

- (149) Jsou tyto způsoby ověřování a získání IK:
- udělení IK v závěru ILŠ nebo
 - udělení IK v závěru IŠ.
- (150) K získání IK dochází v návaznosti na ověření kompetencí uchazeče v průběhu ILŠ nebo IŠ.
- (151) Zkušební komisí je instruktorský sbor ILŠ či IŠ, které se uchazeč zúčastnil, předsedou komise je vůdce ILŠ či IŠ. Svým rozhodnutím o udělení IK instruktorský sbor ILŠ či IŠ potvrzuje, že absolvent splňuje všechny výše předepsané požadavky.
- (152) Způsoby ověření jednotlivých požadavků jsou plně v pravomoci instruktorského sboru dané ILŠ či IŠ.

3. Lesní školy a kurzy

3.1. Obecná ustanovení o lesních školách a kurzech

- (153) Termín lesní školy a kurzy označuje souhrnně:
- lesní kurzy,
 - čekatelské lesní kurzy,
 - vůdcovské lesní kurzy,
 - manažerské lesní kurzy,
 - lesní školy s různým zaměřením a
 - instruktorské lesní školy.
- (154) Lesní školy a kurzy jsou doporučenou formou výchovy a vzdělávání činovníků. Označení „lesní škola“, „lesní kurz“ (případně doplněné o další upřesnění – kupříkladu instruktorská lesní škola) mohou používat pouze akce, které jsou pořádány v souladu s tímto řádem.

- (155) Lesní školy a kurzy jsou akcemi patřícím k důležitým pilířům skautského vzdělávání a výchovy, a proto jsou na ně kladeny přísnější nároky – z hlediska složení instruktorského sboru, délky, forem, obsahu atd. Konání každé lesní školy či kurzu podléhá schválení VRJ, která ověří, že akce splňuje stanovené podmínky.
- (156) Lesní školy a kurzy vycházejí z dlouholetých tradic výchovy a vzdělávání činovníků, přitom reagují na aktuální potřeby skautského hnutí. Jejich obsah a formy jsou založeny na bohatých zkušenostech i na současné praxi instruktorských sborů, jsou stále obohacovány o nejnovější výsledky pedagogiky a andragogiky a o poznatky ze zahraničních skautských organizací i dalších výchovných hnutí.

3.1.1. Poslání lesních škol a kurzů

- (157) Posláním lesních škol a kurzů je především příprava pro roli skautského činovníka – v oblasti znalostí, vědomostí, dovedností, postojů a návyků. Dále upevňuje vědomí sounáležitosti, služby hnutí, závazku. Nabízí prožitek skautského společenství, motivaci k další službě. Je místem pro výměnu zkušeností, hledání nových metod, přístupů, programů; místem prohlubování duchovního rozměru skautingu; příležitostí pro upevnění morálních a charakterových vlastností činovníků.
- (158) Regionální lesní školy a kurzy mají rovněž významný podíl na budování skautského společenství, zázemí výchovy činovníků a vytváření neformálních vztahů v regionu.
- (159) Většina lesních škol a kurzů má ještě další specifické poslání, kupříkladu přípravu na ČZ, VZ, OČK atd. Tyto lesní školy a kurzy mohou být spojeny s konáním příslušné zkoušky.

3.1.2. Účastníci lesních škol a kurzů

3.1.2.1. Vstupní podmínky pro účastníky

- (160) Tento řád stanoví vstupní podmínky pro každý typ lesní školy či kurzu. Výjimky z těchto podmínek uděluje VRJ, která k tomu může zmocnit vůdce lesních škol a kurzů.
- (161) Vůdce příslušné akce může stanovit i další podmínky pro přijetí uchazečů.
- (162) Lesních škol a kurzů se mohou zúčastnit frekventanti bez ohledu na místo svého bydliště či členství. Pořadatel či vůdce akce však mohou účast omezit v souladu s tímto řádem.

3.1.2.2. Počet účastníků

- (163) Minimální počet účastníků lesních škol a kurzů je 12. Současně platí tato pravidla:
 - a) tento počet se vztahuje na účastníky, kteří odevzdali závaznou přihlášku. Pokud klesne počet účastníků plánované akce pod 12, musí toto vůdce neprodleně oznámit VRJ;
 - b) pokud se na jednom místě koná souběžně více akcí vzdělávání činovníků (např. LŠ a LK), musí ustanovení o nejmenším počtu účastníků splnit všechny tyto akce. Tedy např. LŠ musí mít minimálně 12 účastníků, i když je doprovázena LK);
 - c) VRJ může výjimečně povolit konání vzdělávací akce, která má méně než 12 účastníků, a to jen v případě, jde-li o úzce specializovanou akci a nízký počet účastníků je součástí výchovného záměru akce.
- (164) Maximální počet účastníků není omezen, jako nejvyšší počet se doporučuje přibližně 30 frekventantů.

3.1.2.3. Účast nečlenů na lesních školách a kurzech

- (165) Lesních škol a kurzů se mohou zúčastnit i nečlenové (členové jiných skautských organizací v ČR, zahraniční skauti, členové jiných spolků apod.), vždy však musí být nadpoloviční většina účastníků akce členy Junáka.
- (166) Konkrétní podmínky pro účast nečlenů na lesních školách a kurzech stanoví směrnice VRJ. Jejich účast však vždy podléhá souhlasu vůdce lesní školy či kurzu, který zváží možnosti vzdělávací akce, její dramaturgii a záměr a konkrétní technické a organizační podmínky. Vůdce akce také stanoví do jaké míry a jakým způsobem se na ně vztahují kvalifikační podmínky pro účast (povinnost složit VZ před LŠ apod.).
- (167) Účast nečlenů na lesních školách a kurzech je vůdce akce povinen předem oznámit VRJ a dále je povinen je jmenovitě uvést v závěrečné zprávě spolu s názvem jejich vysílající organizace.

3.1.2.4. Podmínky absolvence

- (168) Absolvenci příslušné lesní školy nebo kurzu přiznává její vůdce – zpravidla po poradě s instruktorským sborem. Hlavním kritériem pro udělení absolvence je mimo dále uvedených podmínek zejména to, do jaké míry zvládl uchazeč náplň akce a jak plnil stanovené úkoly.
- (169) Základní podmínkou absolvence je aktivní účast v celém průběhu akce. Výjimečně může neúčast na některé části povolit vůdce, který zpravidla uloží za nepřítomnost náhradní úkol, jehož splněním si účastník doplní zmeškanou část programu.
- (170) Vůdce lesní školy nebo kurzu může stanovit i další podmínky absolvence, které je povinen účastníkům dostatečně včas sdělit.
- (171) V případě, že součástí lesní školy nebo kurzu je příprava na získání kvalifikačního stupně, je součástí podmínek absolvence zpravidla i získání tohoto kvalifikačního stupně. Za tím účelem zřídí vůdce takové lesní školy či kurzu příslušnou zkušební komisi. Tato podmínka platí vždy pro ČLK, VLK, MLK a ILŠ.
- (172) Všechny podmínky absolvence musí účastníci libovolné lesní školy či kurzu splnit nejpozději do 18 měsíců od jejího ukončení, později jim již absolvence nemůže být přiznána.

3.1.3. Formy lesních škol a kurzů

- (173) Pro různé typy lesních škol a kurzů je předepsána jejich celková nejmenší délka (do níž se počítají i dny příjezdu a odjezdu). Nejčastěji jsou pořádány v několika postupně jdoucích částech, z nichž vždy nejméně jedna musí trvat celý týden.
- (174) Je-li to z výchovného hlediska žádoucí, je možné pořádat souběžně (na stejném místě ve stejném čase) i dvě či více různých vzdělávacích akcí (například lesní školu s čekatelským lesním kurzem apod.). Tyto akce mohou mít společné organizační a hospodářské zázemí.

3.1.4. Organizace lesních škol a kurzů

3.1.4.1. Pořadatel lesní školy či kurzu

- (175) Pořadatel zejména:
 - a) předkládá ke schválení projekt akce, hlášení akce a žádost o dotaci,
 - b) navrhuje jmenování vůdce akce s přihlédnutím ke stanovisku kruhu příslušné lesní školy či kurzu,
 - c) zajišťuje akci po organizační a hospodářské stránce,
 - d) zodpovídá za řádné vedení účetní evidence a vyúčtování poskytnutých dotací,

- e) provádí archivaci veškeré dokumentace.

3.1.4.2. Projekt lesní školy či kurzu

- (176) Pořadatel lesní školy či kurzu předkládá VRJ projekt akce, který zpravidla vypracovává navržený vůdce. Obsah projektu stanovuje směrnice VRJ. Tento projekt je pořadatelem uložen do skautISu, a tam je automaticky dostupný rovněž kraji, jemuž pořadatel podléhá.
- (177) Projekt se předkládá v termínech a dle pravidel daných směrnicí VRJ.
- (178) VRJ posoudí předložený projekt, zda splňuje všechny podmínky stanovené tímto řádem a vnitřním právem. VRJ rozhodne, zda doporučí jmenování vůdce akce. Následně, i na základě doporučení VRJ, náčelník a náčelní rozhodnou o jmenování vůdce akce. Pokud projekt nesplňuje všechny náležitosti nebo jeho podoba byla důvodem nedoporučení či nejmenování vůdce akce, VRJ vrátí neprodleně projekt předkladateli k dopracování.
- (179) Projekt (s výjimkou osobních údajů v něm obsažených) je volně přístupný činovníkům Junáka v rámci pravidel stanovených VRJ.

3.1.4.3. Název a symbolika lesní školy či kurzu

- (180) Lesní školy používají tradiční symboly, které jsou výrazem jejich kontinuity od dob počátků skautského hnutí. Obdobné nebo odvozené symboly používají i lesní kurzy. Každá lesní škola či kurz si mohou vytvářet i další symboly, které odpovídají jejich vlastní tradici.
- (181) Každá lesní škola či kurz má právo na znak a název. Název a znak schvaluje VRJ, která dbá na to, aby dvě akce nenesly stejný název nebo aby název a znak akce nebyl v rozporu s tímto řádem či ostatními předpisy.
- (182) Absolventům lesních škol a kurzů přísluší zvláštní krojové označení, které stanoví tento řád.

3.1.4.4. Hlášení lesní školy či kurzu

- (183) Pořadatel předkládá za každou lesní školu či kurz hlášení vzdělávací akce v souladu se směrnicí VRJ. Toto hlášení obsahuje zejména termín a místo akce, počet účastníků, složení instruktorského sboru a další; zároveň je i žádostí o případnou dotaci.

3.1.5. Organizátoři lesních škol a kurzů

3.1.5.1. Vůdce lesní školy či kurzu

- (184) Vůdce lesní školy či kurzu musí mít vždy IK a praxi jako stálý instruktor akce stejného nebo podobného typu (např. vůdce LŠ musí mít praxi jako stálý instruktor LŠ nebo ILŠ).
- (185) Vůdce v souladu s čl. (178) jmenuje na návrh pořadatele akce, a po vyjádření VRJ, náčelník a náčelní. Toto jmenování je platné po dobu konání schválené akce (jednoho ročníku lesní školy či kurzu) a končí dnem předložení závěrečné zprávy, nejpozději však do 3 měsíců od skončení akce. Vůdce je oprávněn i po této době provádět rozhodnutí nutná k řádnému uzavření akce (rozhodnutí o absolventci apod.), nejpozději však po dobu 18 měsíců od ukončení akce. Tato činnost se však již nepovažuje za výkon činovnické funkce.
- (186) Výkon funkce vůdce lesní školy či kurzu se považuje za výkon činovnické funkce ve smyslu Stanov a vnitřního práva.
- (187) Mandát vůdce může být výjimečně ukončen odvoláním z funkce. Odvolat jej může:
- a) pořadatel akce,
 - b) VRJ,

- c) náčelník nebo náčelní.
- (188) Vůdce zejména zodpovídá za:
- a) stanovení výchovných cílů a záměrů akce,
 - b) sestavení sboru instruktorů a jejich jmenování,
 - c) sestavení programu a dramaturgii akce,
 - d) průběh akce,
 - e) udělení či odmítnutí absolvence jednotlivým účastníkům,
 - f) vyhodnocení akce a předložení závěrečné zprávy VRJ.
- (189) V případě, že součástí lesní školy nebo kurzu je příprava na získání kvalifikačního stupně, zřídí vůdce příslušnou zkušební komisi, vůči níž vykonává práva a povinnosti pořadatele zkoušek.

3.1.5.2. *Instruktorový sbor*

- (190) Instruktorový sbor lesní školy či kurzu tvoří:
- a) vůdce lesní školy či kurzu,
 - b) stálí instruktoři, kteří se zúčastní celé akce a společně s vůdcem odpovídají za její průběh a výsledky, z nichž alespoň jednoho musí vůdce jmenovat svým zástupcem,
 - c) instruktoři – elévové (někdy nazývaní též pomocní instruktoři), kteří se rovněž zúčastní celé akce, podílejí se na přípravě a zajištění programu pod vedením vůdce a stálých instruktorů a připravují se na roli stálého instruktora, a
 - d) další činovníci s instruktorskou kvalifikací, kteří se zúčastní celé akce.
- (191) Činovník nemůže zastávat funkci vůdce nebo stálého instruktora pro dvě současně běžící akce. Výjimku tvoří případ souběžného pořádání několika akcí.
- (192) Minimální počet stálých instruktorů, případně i nejmenší celkový počet členů instruktorského sboru stanovují pro jednotlivé typy lesních škol a kurzů příslušné kapitoly tohoto řádu. Pořádá-li se souběžně (na stejném místě ve stejném čase) více různých vzdělávacích akcí (například lesní škola s čekatelským lesním kurzem), platí následující ustanovení:
- a) je-li vůdce společný pro obě nebo více souběžných akcí, musí být pro každou z nich ustaven samostatný zástupce vůdce;
 - b) má-li naopak dílčí akce svého samostatného vůdce, pak se požadovaný počet stálých instruktorů na této dílčí akci snižuje o jednoho;
 - c) stálí instruktoři jedné z akcí nemohou být považováni za stálé instruktory akce druhé, mohou však být považováni za členy jejího instruktorského sboru.
- (193) Maximální počet členů instruktorského sboru tento řád nestanoví. Počet členů je v kompetenci vůdce akce a měl by být přiměřený celkovému výchovnému záměru lesní školy či kurzu a počtu účastníků.
- (194) Všichni stálí instruktoři musejí mít IK. Stálé instruktory jmenuje vůdce akce zpravidla na dobu konání schválené akce (jednoho ročníku lesní školy či kurzu).
- (195) Platnost jmenování končí dnem předložení závěrečné zprávy nebo dříve, je-li instruktor odvolán. Odvolat jej může:
- a) vůdce akce,
 - b) pořadatel akce,
 - c) VRJ.

- (196) Výkon funkce stálého instruktora se považuje za výkon činovnické funkce ve smyslu Stanov a vnitřního práva.
- (197) Instruktoři – elévové musejí mít alespoň VZ; nebo případně HZ či OZ. Jmenuje je vůdce akce. Výkon funkce instruktora – éléva se nepovažuje za výkon činovnické funkce.

3.1.5.3. Hospodář lesní školy či kurzu

- (198) Hospodaření lesní školy či kurzu vede hospodář akce, kterého jmenuje pořadatel akce. Hospodář zejména dbá na to, aby hospodaření akce bylo v souladu se závaznými předpisy, prostředky byly vynakládány hospodárně a bylo řádně vedeno účetnictví akce. Hospodářem může být i civilní odborník; případně může být vůči pořadateli akce v zaměstnaneckém nebo obdobném poměru.
- (199) Je-li hospodářem člen Junáka, považuje se výkon této funkce za výkon činovnické funkce ve smyslu Stanov a vnitřního práva.

3.1.5.4. Další organizátoři lesní školy či kurzu

- (200) Mimo instruktorského sboru se na programu lesní školy či kurzu mohou podílet i odborní lektoři, což jsou zpravidla skautští nebo civilní odborníci, kteří zajišťují jen některé programy nebo činnosti. Tito se mohou účastnit i jen malé části z celkové délky akce.
- (201) Na zajištění lesní školy či kurzu se zpravidla podílejí i další osoby, které zajišťují její technické, hospodářské, materiální či organizační zázemí. Tyto osoby nemusí být členy a nejsou pro ně tímto řádem stanoveny žádné kvalifikační předpoklady.

3.1.6. Kruhy lesních škol a kurzů

- (202) Kruhy lesních škol a kurzů jsou neformální uskupení činovníků, která jsou nositeli tradice a kontinuity příslušné lesní školy či kurzu a představují jejich přirozené zázemí. Členy kruhu jsou vždy současný vůdce a instruktorský sbor, dále zpravidla bývalí vůdci, instruktoři a absolventi. Kruh mezi sebe přijímá i absolventy jiných lesních škol či kurzů, kteří o práci projeví zájem.
- (203) Kruh je řízen vůdcem lesní školy či kurzu nebo rádcem zvoleným z řad členů kruhu.
- (204) Úkolem kruhu je zejména:
 - a) pomáhat své lesní škole či kurzu,
 - b) podílet se na výchově činovníků v regionu nebo odborné oblasti,
 - c) prohlubovat skautskou vzdělanost a odbornost (např. publikační činností), vzájemně se podporovat ve vzdělávání a sebevzdělávání,
 - d) doporučovat pořadatelům vhodné činovníky na funkce vůdce lesní školy či kurzu.

3.1.7. Metody lesních škol a kurzů

- (205) Metody lesních škol a kurzů vycházejí ze skautských zásad a praxe a opírají se zejména o:
 - a) osobní příklad a skautské společenství,
 - b) výchovu prožitkem,
 - c) využití přírodního a táborového prostředí,
 - d) aktivní přístup a týmovou spolupráci účastníků,
 - e) přátelské vztahy mezi instruktory a účastníky, vzájemný respekt,
 - f) přiměřenou tělesnou námahu a aktivitu,

- g) prvky dobrodružství a romantiky,
 - h) nové - pro účastníky překvapivé - programy a aktivity,
 - i) návaznost na klasický skautský program,
 - j) využívání symboliky a rituálů,
 - k) novinky ze skautské teorie i praxe,
 - l) cílevědomé a metodické využití her.
- (206) Skautskou praxi je možné zařadit dvěma způsoby:
- a) základní dovednosti (stavba tábora, vaření, vedení družiny, vedení her, psaní kroniky atd.) budou součástí každodenní činnosti akce;
 - b) náročnější činnosti a zajímavosti pak budou součástí vzdělávacího programu (novinky ve výstroji, lasování, výtvarné techniky, hvězdy atd.).

3.1.8. Dokumentace lesních škol a kurzů

- (207) Každá lesní škola či kurz zpracovává závěrečnou zprávu, jejíž náležitosti stanoví příslušná směrnice VRJ. Tuto závěrečnou zprávu vůdce akce nejpozději do 3 měsíců po ukončení celé akce nahraje do skautISu a tím ji předkládá a automaticky zpřístupňuje:
- a) pořadateli akce,
 - b) skautskému kraji, kterému pořadatel podléhá,
 - c) VRJ.
- (208) Pořadatel odpovídajícím způsobem archivuje závěrečnou zprávu a veškerou hospodářskou a účetní dokumentaci akce.
- (209) Závěrečná zpráva (s výjimkou osobních údajů v ní obsažených) je volně přístupná činovníkům Junáka v rámci pravidel stanovených VRJ.
- (210) Všichni účastníci, kteří splní podmínky absolvence, obdrží absolventský list, jehož náležitosti stanoví směrnice VRJ. Absolventský list lze vydat pouze členům Junáka, kteří mají složený skautský slib. Ostatní účastníci obdrží písemné potvrzení o účasti na akci vydané pořadatelem akce podle směrnice VRJ.

3.2. Lesní kurzy

3.2.1. Poslání a cíle LK

- (211) Lesní kurzy (též nazývané motivační lesní kurzy, roverské lesní kurzy či lesní kurzy R&R) jsou určeny především pro věkovou kategorii 15 až 20 letých. Posláním lesních kurzů je zejména:
- a) podchycení zájmu o setrvání v hnutí a o činovnickou službu,
 - b) rozvíjení osobnosti, výchova k sebevzdělávání,
 - c) uvědomění si svého místa v životě, rozšíření vlastních obzorů.

3.2.2. Účastníci LK

- (212) Vstupní podmínky pro účastníky LK:
- a) věk minimálně 15 let (před dnem zahájení LK),
 - b) u účastníků mladších 18 let přihláška s podpisem zákonného zástupce,

- c) doporučení vedoucího oddílu,
- d) další podmínky dle rozhodnutí vůdce LK.

3.2.3. Instruktoři LK

(213) Každý LK má vůdce a nejméně 2 stálé instruktory, celkem musí mít instruktorský sbor nejméně 4 členy.

3.2.4. Obsah LK

(214) Každý lesní kurz může mít své specifické zaměření - vodní skauting, duchovní výchova aj.

(215) Obsah LK vychází z obecných cílů a ze specifického zaměření každého LK. Každý kurz rozvíjí kromě dalších tato témata:

- a) myšlenkové základy skautingu,
- b) občanství a vlastenectví,
- c) cíle skautské výchovy,
- d) činovnícká a roverská služba,
- e) základy psychologie a mezilidských vztahů,
- f) mravní a duchovní výchova,
- g) estetická výchova,
- h) tělesná výchova a
- i) skautská praxe.

3.2.5. Forma LK

(216) Lesní kurz má nejmenší časový rozsah 9 dnů, z toho alespoň jeden týden vcelku.

3.3. Čekatelské lesní kurzy

3.3.1. Poslání a cíle ČLK

(217) ČLK slouží především k přípravě čekatelů na práci s dětmi a mládeží v rojích, smečkách a oddílech. Jsou optimální formou přípravy na složení ČZ, která může být součástí programu ČLK.

(218) ČLK rovněž usilují o:

- a) podchycení zájmu o setrvání v hnutí a o činovníckou službu,
- b) rozvíjení osobnosti, výchova k sebevzdělávání,
- c) uvědomění si svého místa v životě, rozšíření vlastních obzorů.

(219) ČLK jsou určeny především pro věkovou kategorii 15 až 20 letých.

3.3.2. Účastníci ČLK

(220) Vstupní podmínky pro účastníky ČLK:

- a) věk minimálně 15 let (před dnem zahájení ČLK),
- b) u účastníků mladších 18 let přihláška s podpisem zákonného zástupce,

- c) doporučení vedoucího oddílu,
- d) znalosti skautské stezky přiměřené věku,
- e) další podmínky dle rozhodnutí vůdce LK.

(221) Podmínkou absolvence ČLK je i složení ČZ a to i v případě, že není součástí programu akce.

3.3.3. Instruktoři ČLK

(222) Každý ČLK má vůdce a nejméně 2 stálé instruktory, celkem musí mít instruktorský sbor nejméně 4 členy.

3.3.4. Obsah ČLK

(223) Obsah ČLK především vychází z témat ČZ:

- a) myšlenkové základy skautingu,
- b) úvod do pedagogiky a psychologie,
- c) metodika,
- d) bezpečnost,
- e) zdravotní věda,
- f) organizace a právo,
- g) základy hospodaření.

(224) ČLK podle možností obsahuje další programy, které podporují všestranný rozvoj osobnosti účastníků, nebo které pro ně mohou být inspirací při činnosti v oddílech, smečkách a rojích. ČLK zpravidla obsahuje i prvky skautského táborového programu.

3.3.5. Forma ČLK

(225) ČLK má nejmenší časový rozsah 9 dnů, z toho alespoň jeden týden vcelku, nejlépe v prostředí stanového tábora.

3.4. Vůdcovský lesní kurz

3.4.1. Poslání a cíle VLK

(226) Posláním VLK je především příprava pro roli skautského vedoucího – v oblasti znalostí, vědomostí, dovedností, postojů a návyků. Dále upevňuje vědomí sounáležitosti, služby hnutí, závazku. Nabízí prožitky skautského společenství, motivaci k další službě. Je místem pro výměnu zkušeností, hledání nových metod, přístupů, programů.

3.4.2. Účastníci VLK

(227) Účastníci musí splnit vstupní podmínky pro uchazeče o složení vůdcovské zkoušky (včetně dovršení věku 18 let) nejpozději do zahájení hlavní části VLK.

(228) Pro absolvenci VLK musí dále uchazeči splnit tyto podmínky:

- a) aktivní účast na všech akcích VLK (výjimky může povolit vůdce),
- b) složení vůdcovské zkoušky,
- c) splnění libovolného úkolu, který si účastník zvolí po poradě s instruktorským sborem,
- d) případné další podmínky podle rozhodnutí vůdce.

3.4.3. Instruktoři VLK

(229) Každý VLK má vůdce a nejméně 3 stálé instruktory.

3.4.4. Obsah VLK

(230) Obsah VLK vychází z hlavního cíle, tj. připravit účastníka dobře na roli skautského vedoucího. Základní náplň je určena obsahem VZ. VLK se může částečně profilovat, jednak podle věkového stupně, jednak větším důrazem na některou oblast skautské výchovy (např. vodní skauting, duchovní výchova, příroda, tábornictví).

3.4.5. Forma VLK

(231) VLK má nejmenší časový rozsah 14 dnů, z toho alespoň jeden týden vcelku, nejlépe v prostředí stanového tábora.

3.5. Manažerský lesní kurz

3.5.1. Poslání a cíle MLK

(232) Posláním MLK je především příprava činovníků, kteří budou schopni vést a řídit další činovníky, organizovat a plánovat činnost skautských jednotek, zajišťovat úkoly v oblasti hospodaření, administrativy a vnějších styků. Dále upevňuje vědomí sounáležitosti, služby hnutí, závazku. Nabízí prožitek skautského společenství, motivaci k další službě. Je místem pro výměnu zkušeností, hledání nových metod, přístupů, programů.

3.5.2. Účastníci MLK

(233) Účastníci musí splnit vstupní podmínky pro uchazeče o složení hospodářské či organizační zkoušky nejpozději do zahájení hlavní části MLK.

(234) Pro absolvenci MLK musí dále uchazeči splnit tyto podmínky:

- a) aktivní účast na všech akcích MLK (výjimky může povolit vůdce),
- b) složení hospodářské či organizační zkoušky,
- c) splnění libovolného úkolu, který si účastník zvolí po poradě s instruktorským sborem,
- d) případné další podmínky podle rozhodnutí vůdce.

3.5.3. Instruktoři MLK

(235) Každý MLK má vůdce a nejméně 3 stálé instruktory.

3.5.4. Obsah MLK

(236) Obsah MLK vychází z hlavního cíle, tj. připravit účastníka na složení hospodářské či organizační zkoušky.

3.5.5. Forma MLK

(237) MLK má nejmenší časový rozsah 14 dnů, z toho alespoň jeden týden vcelku.

3.6. Lesní školy

3.6.1. Poslání a cíle LŠ

- (238) Posláním LŠ je zabezpečit vyšší vzdělání činovníků ochotných podílet se na výchově a vzdělávání budoucích vedoucích, prohloubit jejich chápání skautské myšlenky a cílů skautského hnutí, přispět k dalšímu rozvoji osobnosti, vést je k tomu, aby svojí činností přesáhli hranice oddílu a střediska. Upevnit vědomí sounáležitosti, služby hnutí, závazku. Nabídnout prožitek skautského společenství, motivaci k další službě. LŠ jsou i místem pro výměnu zkušeností, hledání nových metod, přístupů, programů.
- (239) Lesní školy rovněž slouží k přípravě skautských odborníků a jsou optimální formou přípravy k získání OČK.

3.6.2. Účastníci LŠ

- (240) Účastníci musí splnit následující podmínky pro přijetí na LŠ:
- složená vůdcovská zkouška, nebo – dle rozhodnutí vůdce LŠ – jiná speciální kvalifikace odpovídající zaměření této LŠ (buď hospodářská či organizační zkouška nebo kvalifikace pro vedení klubů dospělých),
 - alespoň jeden rok aktivní činovnické praxe po složení této zkoušky (výjimky povoluje vůdce LŠ),
 - vyjádření střediska a případně VOJ, nebo odpovídajících složek Kmene dospělých,
 - další podmínky dle rozhodnutí vůdce LŠ.
- (241) Pro absolvenci LŠ musí dále uchazeči splnit tyto podmínky:
- aktivní účast na všech akcích LŠ (výjimky může povolit vůdce LŠ),
 - samostatný úkol po dohodě s vůdcem LŠ (např. realizace projektu, písemná práce, publikační činnost atd.).

3.6.3. Instruktoři LŠ

- (242) Každá LŠ má vůdce a nejméně 3 stálé instruktory, doporučuje se však vyšší počet.

3.6.4. Obsah LŠ

- (243) Základní obsah každé LŠ směřuje k naplnění jejích cílů, tedy rozvíjí všeobecnou skautskou vzdělanost. Každá LŠ nutně obsahuje tato témata:
- duchovní rozměr skautingu,
 - občanství a vlastenectví;
 - psychologie, osobnost činovníka,
 - mravní výchova,
 - cíle skautingu,
 - metodika vybraných oblastí skautské výchovy (např. estetika, táboření, příroda, tělesná výchova, právní předpisy, psychologie, organizace),
 - mezilidské vztahy, komunikace a týmová práce,
 - mezinárodní rozměr skautingu,
 - zamyšlení nad aktuálními problémy a úkoly hnutí.

(244) Každá LŠ má zpravidla další specifické zaměření vycházející z jedné nebo několika OČK.

3.6.5. Forma LŠ

(245) Lesní škola má nejmenší časový rozsah 14 dnů, z toho alespoň jeden týden vcelku, v přírodním prostředí – kupříkladu stanový tábor, rekreační táborové zařízení v přírodě, stálá skautská základna. Je vhodné, aby před hlavní částí LŠ proběhla aspoň jedna společná akce frekventantů a instruktorů.

3.7. Instruktorové lesní školy

3.7.1. Poslání a cíle ILŠ

(246) Posláním ILŠ je připravit instruktory pro další výchovu a vzdělávání činovníků. Instruktorová lesní škola je nejvhodnější formou přípravy k získání instruktorské kvalifikace.

3.7.2. Účastníci ILŠ

(247) Účastníci musí splnit následující podmínky pro přijetí na ILŠ:

- a) dosažení věku 21 let (před zahájením hlavní části ILŠ), výjimku z tohoto požadavku může povolit vůdce ILŠ,
- b) alespoň jeden rok aktivní činovnické praxe po složení vůdcovské zkoušky,
- c) vyjádření střediska a příslušné VOJ,
- d) absolvence LŠ nebo LK,
- e) další podmínky dle rozhodnutí vůdce ILŠ.

(248) Pro absolvenci ILŠ musí dále uchazeči splnit tyto podmínky:

- a) aktivní účast na všech akcích ILŠ (výjimky může povolit vůdce ILŠ),
- b) samostatný úkol po dohodě s vůdcem ILŠ (např. realizace projektu, písemná práce, publikační činnost atd.),
- c) prokázání znalostí, dovedností a postojů, které jsou součástí IK.

3.7.3. Instruktoři ILŠ

(249) Každá ILŠ má vůdce a nejméně 3 stálé instruktory, doporučuje se však vyšší počet.

3.7.4. Obsah ILŠ

(250) Obsah ILŠ je určen v první řadě podmínkami získání instruktorské kvalifikace, dále pak rozvíjí všeobecnou skautskou vzdělanost a zahrnuje zpravidla i tato témata:

- a) duchovní rozměr skautingu,
- b) psychologie, osobnost činovníka,
- c) mravní výchova,
- d) cíle skautingu,
- e) metodika vybraných oblastí skautské výchovy (např. estetika, táboření, příroda, tělesná výchova),
- f) mezilidské vztahy, komunikace a týmová práce,
- g) mezinárodní rozměr skautingu,

- h) novinky z literatury i praxe,
- i) zamyšlení nad aktuálními problémy a úkoly hnutí.

3.7.5. Forma ILŠ

- (251) ILŠ má nejmenší časový rozsah 14 dnů, z toho alespoň jeden týden vcelku. Je vhodné, aby před hlavní částí ILŠ proběhla aspoň jedna společná akce frekventantů a instruktorů.

4. Další akce vzdělávání činovníků

4.1. *Obecná ustanovení o dalších vzdělávacích akcích*

- (252) Všechny další akce, které nebyly vyjmenovány v předchozích kapitolách, mohou být chápány jako akce vzdělávání činovníků jen za splnění následujících podmínek:
- a) směřují k naplnění poslání a obecných cílů výchovy a vzdělávání činovníků,
 - b) navazují na základní činovnické vzdělání (tj. na čekatelskou zkoušku) nebo některý vyšší kvalifikační stupeň a
 - c) byly schváleny VRJ.
- (253) Za akci vzdělávání činovníků je považována i akce, jejímž obsahem je skládání některého činovnického kvalifikačního stupně zakotveného v tomto řádu (například vůdcovské zkoušky). Akcí výchovy činovníků je i Ústřední lesní škola (dále také ÚLŠ) a metodická setkání vůdců a instruktorů LK a LŠ, zkušebních komisí, zpravodajů apod.
- (254) Pořadatelem všech těchto akcí může být libovolná OJ nebo Junák jako hlavní spolek. Případné dotace na tyto akce schvaluje VRJ, po splnění všech náležitostí stanovených směrnicí VRJ.
- (255) Vedoucí akce vzdělávací činovníků může určit další vstupní podmínky pro účastníky akce nad rámec tohoto řádu. Podmínky musí být známy zájemcům o účast před přihlášením na akci. Vedoucí akce však nesmí změnit vstupní podmínky pro získání kvalifikace, pokud to není přímo uvedeno v tomto řádu.
- (256) Vůdci lesních škol a kurzů mohou svolávat srazy absolventů, které však nemají statut vzdělávací akce.

4.2. *Označování dalších vzdělávacích akcí*

- (257) Následující označení je vyhrazeno pouze pro akce, které odpovídají tomuto popisu:
- a) „**Čekatelský kurz**“ pro kurz připravující ke složení ČZ;
 - b) „**Zdravotnický kurz**“ připravující k získání kvalifikace ZZA, jehož obsah je vymezen směrnicí VRJ;
 - c) „**Kurz pro vedení klubů Kmene dospělých**“ pro kurz navazující obsahem na ČZ a poskytující alternativní kvalifikaci (vedle VZ) pro vedení klubů Kmene dospělých; jeho obsah a podmínky pořádání stanoví Náčelnictvo KD;
 - d) „**Vůdcovský kurz**“ pro kurz připravující ke složení VZ;
 - e) „**Manažerský kurz**“ pro kurz připravující ke složení OZ nebo HZ;
 - f) „**Instruktorská škola**“ pro kurz připravující k získání IK;
 - g) „**Kurz střediskového minima**“ pro kurz sloužící k získání kvalifikace SM.

- (258) Pro ostatní akce se zpravidla používá označení seminář.
(259) Souhrnně se vzdělávací akce uvedené v čl. (257) označují jako **nelesní kurzy**.

4.3. Nelesní kvalifikační kurzy

- (260) V lektorském týmu čekatelského i vůdcovského nelesního kurzu musí být alespoň jeden člen s IK (viz Řízení kvality, čl. (276) písm. a)).
(261) Nelesní kurzy, na kterých lze získat některý z kvalifikačních stupňů, mají povinnost předkládat projekt a závěrečnou zprávu (viz Řízení kvality, čl. (272)).

4.4. Instruktorská škola

4.4.1. Poslání a cíle IŠ

- (262) Posláním IŠ je připravit instruktory pro další výchovu a vzdělávání činovníků.
(263) V souladu s čl. (149) písm. b) je nelesní instruktorská škola jednou z možností jak získat IK.

4.4.2. Účastníci IŠ

- (264) Účastníci musí splnit následující podmínky pro přijetí na IŠ:
- a) dosažení věku 21 let (před zahájením první části IŠ),
 - b) alespoň jeden rok aktivní činovnické praxe po složení vůdcovské zkoušky,
 - c) vyjádření střediska a příslušné VOJ,
 - d) praxe v roli eléva na vzdělávací akci v rozsahu minimálně 9 dní,
 - e) pokud praxe dle písm. d) pochází z nelesní akce, pak dále absolvence LŠ nebo LK,
 - f) další podmínky dle rozhodnutí vůdce IŠ.
- (265) Pro absolvenci IŠ musí dále uchazeči splnit tyto podmínky:
- a) aktivní účast na všech částech IŠ (výjimky může povolit vůdce IŠ),
 - b) samostatný úkol po dohodě s vůdcem IŠ (např. realizace projektu, písemná práce, publikační činnost atd.),
 - c) prokázání kompetencí, které jsou součástí IK.

4.4.3. Instruktoři IŠ

- (266) Podmínky kladené na instruktorský tým IŠ jsou stejné jako pro tým ILŠ, viz čl. (249).

4.4.4. Obsah IŠ

- (267) Obsah IŠ je stejný jako ILŠ, viz kapitola 3.7.4 - Obsah ILŠ.

4.4.5. Forma IŠ

- (268) Doba konání IŠ je vymezena minimálním počtem 15 dní, které je možné rozdělit na nejvýše tři části.

5. Řízení kvality

5.1. Řízení kvality vzdělávacích akcí

(269) Junák usiluje o zajištění kvality vzdělávání, které činovníkům nabízí. Pro účely řízení kvality vzdělávacích akcí a tedy také jimi poskytovaného vzdělávání tento řád stanovuje nástroje, které ovlivňují kvalitu vzdělávacích akcí. Celý systém řízení kvality vzdělávacích akcí je pak zpracován v metodice odboru pro vzdělávání činovnic a činovníků.

5.1.1. Nástroje řízení kvality

(270) Nástroje k řízení kvality vzdělávacích akcí jsou:

- a) projekty a závěrečné zprávy vzdělávacích akcí,
- b) informace o vzdělávacích akcích,
- c) hodnocení kvality kurzů,
- d) kvalifikační požadavky na týmy vzdělávacích akcí,
- e) návštěvy na vzdělávacích akcích,
- f) finanční podpora vzdělávacích akcí,
- g) příručky a další materiály pro uchazeče o vzdělávání,
- h) metodické materiály pro vzdělavatele a
- i) kvalita instruktorského vzdělávání.

5.1.2. Projekty a závěrečné zprávy vzdělávacích akcí

(271) Projekty jsou nástrojem pro kvalitní plánování akce, závěrečné zprávy pak nástrojem pro její vyhodnocení.

(272) Povinnost předkládat projekty a závěrečné zprávy mají všechny lesní akce a dále nelesní kurzy, na kterých lze získat některý z kvalifikačních stupňů. Obsah, termíny pro předložení a další náležitosti určuje směrnice VRJ.

(273) VRJ je povinna projekt a závěrečnou zprávu vyhodnotit a nabídnout předkladatelům zpětnou vazbu. VRJ může tuto povinnost delegovat na skautský kraj, v jehož působnosti je akce pořádána. Podrobnosti k hodnocení projektů a závěrečných zpráv upravuje směrnice VRJ a metodika Odboru pro vzdělávání činovnic a činovníků.

5.1.3. Informace o vzdělávacích akcích

(274) Vzdělávací akce včas informují o svém konání případné uchazeče prostřednictvím centrální databáze vzdělávacích akcí popř. dalšími cestami. V databázi by měly zveřejnit maximální možné množství informací relevantní pro kvalitní a informovaný výběr zájemců o vzdělávání.

5.1.4. Hodnocení kvality kurzů

(275) V rámci projektu Junáka „Hodnocení kvality“ využívají vzdělávací akce modul hodnocení kvality kurzů. Tento sebeevaluační nástroj pomáhá vedle dalšího pořádajícím týmům posouvat kvalitu akcí.

5.1.5. Kvalifikační požadavky na týmy vzdělávacích akcí

- (276) V rámci zajištění kvality poskytovaného vzdělávání jsou kladeny i požadavky na týmy vzdělávacích akcí, a proto určuje tento řád konkrétní kvalifikační požadavky na pořadatelské týmy kvalifikačních vzdělávacích akcí takto:
- v lektorském týmu čekatelských a vůdcovských nelesních kurzů je alespoň jeden člen s IK;
 - podmínky pro složení týmu lesních akcí určují podrobně předchozí kapitoly řádu dle jednotlivých typů akcí.

5.1.6. Návštěvy na vzdělávacích akcích

- (277) VRJ popř. skautské kraje, v jejichž působnosti se akce konají, mají usilovat o to, aby pravidelně navštěvovali vzdělávací akce. Role návštěvy je zejména podpůrná a pořadatelům umožňuje získat zpětnou vazbu od externího pozorovatele popř. získat potřebnou podporu nutnou pro zvýšení kvality akce.

5.1.7. Příručky a materiály

- (278) VRJ je zodpovědná za to, aby ke klíčovým kvalifikacím (ČZ, VZ, IK) existovaly podpůrné materiály, které umožní uchazečům o vzdělávání kvalitní přípravu.
- (279) VRJ zodpovídá za to, aby vzdělavatelé měli potřebné informace a metodické materiály pro přípravu kvalitních vzdělávacích akcí.

5.1.8. Kvalita instruktorského vzdělávání

- (280) Pro kvalitu skautského vzdělávání je stěžejní kvalita instruktorů, kteří toto vzdělávání nabízejí. Proto je mezi nástroji řízení kvality také samotná kvalita instruktorského vzdělávání. Ta mj. říká, že podmínky pro pořádání kvalifikačního vzdělávání pro budoucí instruktory jsou přísnější a konkrétněji vymezené, než u jiných typů akcí. Důvodem je právě to, aby bylo možné lépe dohlížet na výslednou kvalitu instruktorů.

5.1.9. Mimořádná opatření v řízení kvality

- (281) Řízení kvality vzdělávacích akcí se uskutečňuje v první řadě prostřednictvím nástrojů jejich podpory.
- (282) Mimořádná opatření v řízení kvality jsou krajním prostředkem pro případ, že příprava či průběh vzdělávací akce je ve vážném rozporu s účelem činovníckého vzdělávání nebo pravidly pro jeho uskutečňování.
- (283) Mimořádné opatření v řízení kvality je autoritativním zásahem spočívajícím ve stanovení povinnosti, zákazu nebo jiné sankci, případně i v zákazu vzdělávací akce nebo prohlášení zde přiznaných kvalifikací za neplatné.
- (284) Při rozhodování o mimořádném opatření v řízení kvality se zpravidla uváží:
- názor vhodných osob z řad zkušených vzdělavatelů,
 - a zda nepostačují jiná (podpůrná) opatření.
- (285) Tento nebo jiný řád stanoví, která mimořádná opatření v řízení kvality lze uplatnit, a za jakých podmínek.
- (286) Mimořádné opatření v řízení kvality je typicky:
- nepovolení konání vzdělávací akce na základě nejmenování vůdce akce,

- b) zákaz a zrušení probíhající vzdělávací akce především z důvodu kritických nedostatků či pochybení během realizace akce (viz OŘJ),
- c) odvolání předsedy zkušební komise a tedy i komise jako celku,
- d) zrušení výsledku zkoušek a to nejpozději do 24 měsíců od jejich ukončení.

6. Ostatní ustanovení

6.1. Orgány vzdělávání činovníků

6.1.1. Orgány vzdělávání činovníků

(287) Orgány vzdělávání činovníků jsou zejména:

- a) Náčelnictvo, zejména pak náčelní a náčelník,
- b) VRJ, zejména pak zpravodaj VRJ, do jehož kompetence vzdělávání náleží (je-li ustaven), a Odbor pro vzdělávání činovnic a činovníků,
- c) Náčelnictvo Kmene dospělých,
- d) HKVS,
- e) ÚLŠ,
- f) skautský kraj, zejména pak zpravodaj, do jehož kompetence vzdělávání náleží (je-li ustaven),
- g) skautský okres, zejména pak zpravodaj, do jehož kompetence vzdělávání náleží (je-li ustaven),
- h) zkušební komise zřízené podle tohoto řádu, a
- i) vůdci a instruktorské sbory lesních škol a kurzů.

6.1.2. Odbor pro vzdělávání činovnic a činovníků

(288) Odbor pro vzdělávání činovnic a činovníků (dále jen Ovčín) zřizuje VRJ v souladu se Stanovami a vnitřním právem. Jednotliví členové odboru mohou být pověřeni VRJ výkonem některých pravomocí ve vztahu k oblasti vzdělávání.

(289) Odbor se zpravidla schází jednou měsíčně, alespoň jednou za rok se schází za přítomnosti vůdců lesních škol a kurzů a alespoň jednou za rok za přítomnosti zástupců skautských krajů. Činnost odboru se řídí zejména tímto řádem a ostatními předpisy Junáka.

6.1.3. Ústřední lesní škola

(290) ÚLŠ je koordinačním a konzultačním orgánem vzdělávání. Řídí a svolává ji VRJ podle potřeby, alespoň jednou za funkční období Náčelnictva. Pořadatelem ÚLŠ je Junák jako hlavní spolek.

(291) Účastníky ÚLŠ jsou:

- a) náčelní a náčelník,
- b) členové Náčelnictva a Výkonné rady,
- c) členové Ovčín,
- d) vůdce a nejvýše 3 stálí instruktoři z každé lesní školy či kurzu, který uskutečnil alespoň

jeden běh od konání poslední ÚLŠ, nebo která předložila projekt na rok, ve kterém se ÚLŠ koná,

- e) zástupci skautských krajů, obvykle krajský zpravodaj, do jehož kompetence náleží vzdělávání,
- f) zástupci skautských okresů, obvykle okresní zpravodaj, do jehož kompetence náleží vzdělávání,
- g) další činovníci pozvaní VRJ.

(292) Závěry ÚLŠ projednává Ovčín a případně i Výkonná rada či Náčelnictvo.

6.2. Symbolika a vnější označení

6.2.1. Označení absolventů

(293) Absolventi kvalifikačních stupňů a akcí výchovy činovníků mají právo nosit na skautském kroji příslušná označení. Toto označení přísluší činovníkům či čekatelům teprve potom, co splní všechny stanovené podmínky absolvence.

(294) Podrobněji stanoví vzhled a další náležitosti těchto označení Krojový řád a na něj navazující směrnice VRJ.

6.2.1.1. Označení kvalifikačních stupňů

(295) Odznaky náležící příslušným kvalifikačním stupňům jsou:

- a) čekatelská zkouška – kovový čekatelský odznak v tradiční podobě,
- b) vůdcovská zkouška – kovový vůdcovský odznak v tradiční podobě,
- c) kapitánská zkouška – kovový kapitánský odznak v tradiční podobě,
- d) instruktorská kvalifikace – kovový instruktorský odznak v tradiční podobě.

6.2.1.2. Označení absolventů akcí výchovy činovníků

(296) Znaky na šátky a podoby šátků náležící absolventům a činovníkům lesních kurzů a škol:

- a) lesní kurzy, čekatelské lesní kurzy – znak s jedním týpí na šátku a látkový znak konkrétního lesního kurzu na pravý rukáv,
- b) VLK – šedý šátek s barevným lemováním odpovídajícím příslušné základní barvě skautského šátku (hnědá, žlutá či modrá) a se znakem jednoho týpí a látkový znak na pravý rukáv,
- c) MLK – šedý šátek s barevným lemováním odpovídajícím příslušné základní barvě skautského šátku (hnědá, žlutá či modrá) a látkový znak na pravý rukáv,
- d) lesní škola a instruktorská lesní škola – šedý šátek se znakem tří týpí a látkový znak konkrétní lesní školy na pravý rukáv.

6.2.2. Označení vůdců a instruktorů

6.2.2.1. Vůdci lesních škol a kurzů

(297) Vůdci LŠ a ILŠ mají právo nosit na krku stříbrnou kopii obsidiánového hrotu šípu zavěšenou na řemínku, jejich zástupci mohou nosit stejný odznak v bronzovém provedení. Toto označení se používá zejména při akcích výchovy a vzdělávání činovníků.

- (298) Odznak je propůjčen náčelní nebo náčelníkem vůdci na dobu jeho jmenování. Po úspěšném vedení tří LŠ či ILŠ obdrží vůdce tento odznak do vlastnictví.
- (299) Vůdci všech lesních škol a kurzů mají právo nosit na pravém rukávu látkový znak lesní školy či kurzu, kterou vedou či vedli.

6.2.2.2. Instruktoři lesních škol a kurzů

- (300) Členové instruktorského sboru všech lesních škol a kurzů mají právo nosit na pravém rukávu látkový znak této lesní školy či kurzu.

6.2.3. Dočasná označení

- (301) Vůdce lesní školy či kurzu stanoví při jakých příležitostech a v jakém rozsahu se na akci používá skautský kroj. Během akce mohou všichni účastníci (frekventanti i instruktorský sbor) nosit zvláštní označení podle rozhodnutí vůdce příslušné lesní školy či kurzu. Vůdce může rozhodnout i o dalších dočasných úpravách kroje (nenošení některých dobrovolných označení apod.), jinak se účastníci řídí Krojovým řádem.

7. Zvláštní ustanovení

7.1. Výklad a výjimky

- (302) Výklad tohoto řádu přísluší v souladu se Stanovami Náčelnictvu, ale navíc také VRJ, přičemž výklad Náčelnictva je nadřazený výkladu VRJ.
- (303) Výjimky z tohoto řádu povoluje VRJ.

7.2. Námitky proti rozhodnutím, odvolání

- (304) Proti všem rozhodnutím opírajícím se o tento řád se lze odvolat.
- (305) Proti rozhodnutím zkušebních komisí se odvolání podává jejich pořadateli.
- (306) Proti rozhodnutím příslušných činovníků (např. okresním či krajským zpravodajům pro vzdělávání) se odvolání podává orgánu, v němž působí (typicky ORJ, KRJ, NKD, VRJ).
- (307) Proti rozhodnutím vůdců lesních škol a kurzů se odvolání podává VRJ.

8. Závěrečná a přechodná ustanovení

- (308) Povinnost nelesních ČK a VK mít v lektorském týmu akce alespoň jednoho člena s IK dle čl. (260) a (276) písm. a) se vztahuje až na akce, které mají jakoukoliv svou část realizovanou po 1. 9. 2018.
- (309) Držitelé organizační zkoušky automaticky získávají i kvalifikaci střediskového minima. Tato kvalifikace jim bude zapsána do skautISu společně se získáním OZ. V případě v minulosti získané OZ bude kvalifikace SM zapsána Kanceláří ústředí do skautISu do 30. 6. 2017.
- (310) Ke dni účinnosti řádu se zrušuje Řád pro vzdělávání činovnic a činovníků, schválený dne 20. 3. 2016.
- (311) Řád byl schválen dne 4. 12. 2016 a nabývá účinnosti dne 1. 2. 2017.

Přílohy řádu:

Příloha A – Skautský kompetenční model

Příloha B – Obsah organizační a hospodářské zkoušky

Příloha C – Obsah a podmínky pro udělování Odborných činovnických kvalifikací

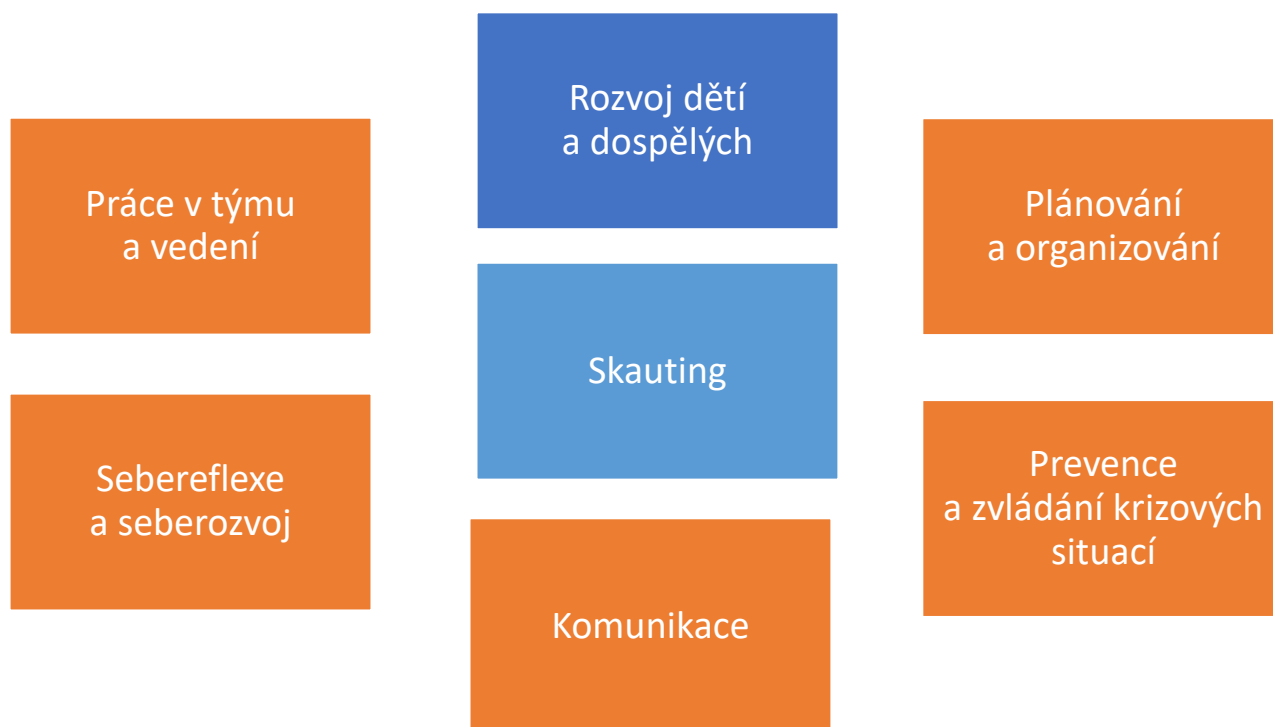
Náčelní: Mgr. Eva Měřínská

Náčelník: Ing. Marek Baláš

Starosta: Ing. Josef Výprachtický

Řád pro vzdělávání činovnic a činovníků:

Příloha A – Skautský kompetenční model

Skautský kompetenční model (SKM) zahrnuje 5 generických "měkkých" kompetencí, které se vyskytují i ve většině kompetenčních modelů organizací (oranžové). Dvě další (modré) kompetence jsou specifické a souvisí s posláním a identitou Junáka – českého skauta. Tyto kompetence nejsou obecně využitelné při jakékoliv činnosti, ale jsou důležité pro úspěšnou činnost činovníka.

Na kompetenční model navazují podrobné profily rozpracovávající kompetence na dílčí znalosti, schopnosti, dovednosti, postoje a další charakteristiky. Kompetenční model a profily jsou nedílnou součástí tohoto Skautského kompetenčního modelu.

Rozvoj 7 kompetencí a tím i desítek znalostí, schopností, dovedností, postojů a dalších charakteristik z jednotlivých profilů se prolíná celým systémem vzdělávání činovníků.

Skautský kompetenční model - obsah

Komunikace	Plánování a organizování	Prevence a zvládání krizových situací	Práce v týmu a vedení	Sebereflexe a seberozvoj	Rozvoj dětí a dospělých	Skauting
Získávání informací	Analýza současného stavu	Jednání v souladu s právem	Koordinace práce	Náhled na sebe	Osobní přístup	Poslání a principy hnutí
Předávání informací	Práce s cíli	Řízení rizika	Leadership	Rozvoja osobní cíle	Rozvoj skupiny	Skautská metoda
Komunikační styly a kanály	Volba prostředku	Zajištění bezpečnosti	Získávání členů	Přijímání zpětné vazby	Metody a formy rozvoje	Metodické nástroje Junáka
Verbální a neverbální projev	Sestavení časového plánu	Řešení krizových situací	Práce s motivací	Sebeřízení	Poskytování zpětné vazby	Junák jako organizace
	Vyhodnocení plánu	Zdravověda	Spolupráce	Unikátní odbornost	Vlastní příklad	Skautské dovednosti
	Hospodaření		Budování vztahů		Sledování rozvoje	Administrativa

Každá kompetence je definována několika projevy chování, které jsou popsány v dalších kapitolách této přílohy řádu. Definice kompetence popisují dostačující úroveň kompetence pro 2 časté pozice v organizační struktuře Junáka – českého skauta (v budoucnosti by měla být definice rozšířena i pro další pozice - vedoucí OJ, instruktor VzA). Zde uvedené definice nepopisují kvalifikaci nebo kvalifikační požadavky, ale žádoucí chování činovníka u oddílu (čekatele) a vedoucího oddílu dětí. Popisy chování jsou roztrženy u každé kompetence vždy do 4 - 6 kategorií, aby byl popis kompetence přehlednější a aby bylo možné lépe srovnávat očekávání na jednotlivé pozice. Základní úrovní je pozice čekatele. Pokud není u pozice vedoucí oddílu uvedeno v popisu "x", má se za to, že by měl mít vedoucí minimálně stejnou úroveň kompetence jako čekatel.

Skautský kompetenční model definuje, co by mělo být rozvíjeno u činovníků v rámci jejich činnosti v jednotkách i v rámci vzdělávacích akcí. Na kompetenční model navazují profily obsahující popis konkrétních schopností, znalostí, dovedností, postojů a dalších charakteristik, které by měli činovníci mít. Některé z nich jsou označeny jako ověřované (zkoušené). Ověřované znalosti, schopnosti, dovednosti a další charakteristiky vychází z kompetenčního modelu, ale tvoří jen jeho podmnožinu.

Skautský kompetenční model - popis

Komunikace	Kompetence k efektivní komunikaci s jedinci i se skupinou. Zahrnuje schopnost srozumitelně vysvětlovat, prezentovat činnost směrem na venek, podkládat svá tvrzení argumenty, naslouchat a přizpůsobovat komunikaci situaci.
Plánování a organizování	Kompetence k organizování činnosti tak, aby směřovala k dosažení stanovených cílů. Zahrnuje schopnost zanalyzovat současnou situaci, stanovit dosažitelné cíle, zvolit pro ně vhodné prostředky, rozdělit plnění cílů do navazujících kroků a posléze plán vyhodnotit. Kompetence zahrnuje i schopnost finančního plánování. Kompetence vyžaduje znalosti z oblasti projektového managementu.
Prevence a zvládnutí krizových situací	Kompetence k předcházení krizovým situacím a k efektivnímu řešení krizových situací, pokud nastanou. Zahrnuje znalost relevantních právních a bezpečnostních předpisů a metodik a schopnost jejich aplikace do běžné činnosti. Zahrnuje také schopnost řídit rizika a schopnost řešit krizové situace tak, aby se minimalizoval dopad na organizaci, její členy i na další osoby.
Práce v týmu a vedení	Kompetence ke spolupráci ve skupině a k vedení skupiny. Zahrnuje schopnost potlačit své potřeby na úkor potřeb skupiny, schopnost převzít vedoucí roli, řídit práci skupiny i schopnost podněcovat členy skupiny k plnění společných cílů. Kompetence vyžaduje znalosti z oblasti managementu.
Sebereflexe a seberozvoj	Kompetence k poznání a rozvoji vlastní osobnosti. Zahrnuje schopnost kriticky analyzovat vlastní jednání, přijímat a vyhodnocovat zpětnou vazbu od ostatních a díky tomu pojmenovávat vlastní silné stránky a rezervy a plánovat a realizovat vlastní rozvoj.
Rozvoj dětí a dospělých	Kompetence k cílenému rozvoji ostatních lidí. Zahrnuje znalost různých metod a forem rozvoje a schopnost použít je s ohledem na individuální potřeby jedtlivců i na specifika skupiny. Kompetence se týká rozvoje dětí i dospělých a vyžaduje znalosti z oblasti pedagogiky, andragogiky a psychologie.
Skauting	Kompetence k vykonávání činnosti skautsky. Zahrnuje schopnost naplňovat v rámci činnosti principy a poslání skautingu, vykonávat činnost v souladu s pravidly organizace (Junáka) a využívat možnosti, které příslušnost k Junáku nabízí. Kompetence vyžaduje znalosti skautingu jako hnutí, Junáka jako organizace a metodik a postupů, které jsou v rámci Junáka vytvořeny.

1. Komunikace

	Čekatel	Vedoucí oddílu
Získávání informací	x	Získává a ověřuje z různých zdrojů informace, které jsou potřebné či užitečné pro činnost oddílu.
Předávání informací	x	Předává důležité informace mimo Junáka (rodičům, veřejnosti) i v rámci organizace (dětem, vedoucím, činovníkům střediska).
Komunikační styly a kanály	Přizpůsobuje komunikační styl a komunikační kanály situaci a osobám s nimiž hovoří.	Ovládá různé komunikační styly a volí je s ohledem na situaci.
Verbální a neverbální projev	Předává srozumitelně své myšlenky skupině i jednotlivcům.	Předává srozumitelně své myšlenky skupině i jednotlivcům a podkládá je argumenty.

Kompetence k efektivní komunikaci s jedinci i se skupinou. Zahrnuje schopnost srozumitelně vysvětlovat, prezentovat činnost směrem na venek, podkládat svá tvrzení argumenty, naslouchat a přizpůsobovat komunikaci situaci.

2. Plánování a organizování

	Čekatel	Vedoucí oddílu
Analýza současného stavu	Podílí se na hodnocení realizovaných aktivit i dlouhodobé činnosti.	Pojmenovává silné stránky a rezervy jednotky i realizovaných aktivit.
Práce s cíli	Podílí se na stanovování cílů.	Pro krátkodobé aktivity i pro dlouhodobou činnost zajišťuje stanovení konkrétních, reálných a pro ostatní členy skupiny přijatelných cílů.
Volba prostředku	Volí vhodné prostředky vzhledem ke stanoveným cílům.	Zvažuje různé prostředky k naplnění stanovených cílů a volí ty nejefektivnější.
Sestavení časového plánu	Sestavuje časově reálný harmonogram krátkodobých činností a aktivit.	Sestavuje časově reálný harmonogram krátkodobých i dlouhodobých činností a aktivit.
Vyhodnocení plánu	Posuzuje míru naplnění stanovených cílů a vyvozuje z toho závěry do budoucnosti.	Čekatelská úroveň
Hospodaření	Vytváří realistický finanční plán pro malou akci, průběžně kontroluje jeho plnění a provede vyúčtování v souladu s pravidly.	Vytváří realistický finanční plán pro velkou akci, průběžně kontroluje jeho plnění a provede vyúčtování v souladu s pravidly.

Kompetence k organizování činnosti tak, aby směřovala k dosažení stanovených cílů. Zahrnuje schopnost zanalyzovat současnou situaci, stanovit dosažitelné cíle, zvolit pro ně v hodné prostředky, rozdělit plnění cílů do navazujících kroků a posléze plán vyhodnotit. Kompetence zahrnuje i schopnost finančního plánování. Kompetence vyžaduje znalosti z oblasti projektového managementu.

3. Prevence a zvládání krizových situací

	Čekatel	Vedoucí oddílu
Jednání v souladu s právem	Jedná v souladu s právními předpisy.	Vede skupinu v souladu s právními předpisy, zasahuje, když je právo porušováno.
Řízení rizika	Zná rizika, kterým jsou vystaveny děti různých věkových skupin.	Zná častá rizika související s prací s dětmi, analyzuje je vzhledem k situaci, snižuje jejich pravděpodobnost a zmírňuje možný dopad.
Zajištění bezpečnosti	Dodržuje pravidla fyzické i psychické bezpečnosti u běžných aktivit s dětmi.	Zajišťuje dodržování pravidel fyzické i psychické bezpečnosti při běžných i specifických aktivitách s dětmi.
Řešení krizových situací	Dodržuje základní zásady řešení krizových situací.	Dodržuje zásady řešení krizových situací, činí preventivní kroky pro předcházení krizovým situacím.
Zdravověda	Rozezná kritický stav, poskytne první pomoc, dodržuje zásady hygieny.	Zajišťuje hygienu, prevenci vzniku úrazu či onemocnění, vytváří zázemí pro poskytnutí efektivní první pomoci.

Kompetence k předcházení krizovým situacím a k efektivnímu řešení krizových situací, pokud nastanou. Zahrnuje znalost relevantních právních a bezpečnostních předpisů a metodik a schopnost jejich aplikace do běžné činnosti. Zahrnuje také schopnost řídit rizika a schopnost řešit krizové situace tak, aby se minimalizoval dopad na organizaci, její členy i na další osoby.

4. Práce v týmu a vedení

	Čekatel	Vedoucí oddílu
Koordinace práce	Koordinuje činnost skupiny.	Rozděluje úkoly, strukturuje práci skupiny a vede ji k naplnění cílů.
Leadership	x	Buduje tým, formuluje atraktivní vizi, inspiruje svým přístupem, přizpůsobuje svůj styl vedení situaci.
Získávání členů	x	Získává pro oddíl nové mladší členy i dospělé spolupracovníky.
Práce s motivací	Podporuje vnitřní motivaci dětí a s odměnami a tresty pracuje v souladu s pravidly pro jejich udělování.	Pracuje komplexně s motivací dětí i dospělých.
Spolupráce	Spolupracuje na plnění společných cílů.	Zapojuje členy týmu do vedení oddílu, podněcuje je spolupráci, a jde jim v tom příkladem.
Budování vztahů	Vytváří fungující vztahy.	Vytváří respektující prostředí podporující dobrou atmosféru a dobré vztahy ve skupině.

Kompetence ke spolupráci ve skupině a k vedení skupiny. Zahrnuje schopnost potlačit své potřeby na úkor potřeb skupiny, schopnost převzít vedoucí roli, řídit práci skupiny i schopnost podněcovat členy skupiny k plnění společných cílů. Kompetence vyžaduje znalosti z oblasti managementu.

5. Sebereflexe a seberozvoj

	Čekatel	Vedoucí oddílu
Náhled na sebe	Zná své silné stránky a rezervy. Zná své motivy, které jej vedou pro práci v Junáku.	Zná své motivy pro činnost, silné stránky a rezervy, přiměřeně kriticky analyzuje své minulé jednání.
Rozvoj a osobní cíle	Všestranně se rozvíjí.	Stanovuje si cíle pro osobní rozvoj a pracuje na jejich naplnění, ví jak kompenzovat své rezervy.
Přijímání zpětné vazby	Přijímá podněty ze zpětné vazby a využívá zpětnou vazbu pro změnu svého chování a přístupu.	Čekatelská úroveň
Sebeřízení	Odpovědně plní své úkoly, dodržuje termíny. Chová se v souladu s etikou práce vedoucího dětí a mládeže.	Čekatelská úroveň
Unikátní odbornost	Využívá svých znalostí a dovedností získaných mimo Junák ve prospěch své jednotky.	Čekatelská úroveň

Kompetence k poznání a rozvoji vlastní osobnosti. Zahrnuje schopnost kriticky analyzovat vlastní jednání, přijímat a vyhodnocovat zpětnou vazbu od ostatních a díky tomu pojmenovávat vlastní silné stránky a rezervy a plánovat a realizovat vlastní rozvoj.

6. Rozvoj dětí a dospělých

	Čekatel	Vedoucí oddílu
Osobní přístup	Zná a poznává svěřené děti, zajímá se o děti jako jednotlivce, rozpozná, pokud se chovají neobvykle.	Přizpůsobuje aktivity momentální situaci, zájmům, schopnostem a specifickým potřebám dětí i dospělých spolupracovníků.
Rozvoj skupiny	Přizpůsobuje činnosti specifikům skupiny dětí, se kterou pracuje.	Čekatelská úroveň
Metody a formy rozvoje	x	Zajišťuje všestranný rozvoj dětí s využitím rozmanitých metod a forem rozvoje a podporuje rozvoj dospělých spolupracovníků.
Poskytování zpětné vazby	Poskytuje konstruktivní zpětnou vazbu.	Poskytuje konstruktivní zpětnou vazbu a vytváří podmínky pro to, aby členové skupiny zpětnou vazbu získali.
Vlastní příklad	Chová se tak, jak chce, aby se chovali lidi, které rozvíjí.	Čekatelská úroveň
Sledování rozvoje	x	x

Kompetence k cílenému rozvoji ostatních lidí. Zahrnuje znalost různých metod a forem rozvoje a schopnost použít je s ohledem na individuální potřeby jednotlivců i na specifika skupiny. Kompetence se týká rozvoje dětí i dospělých a vyžaduje znalosti z oblasti pedagogiky, andragogiky a psychologie.

7. Skauting

	Čekatel	Vedoucí oddílu
Poslání a principy hnutí	Jedná v souladu s principy skautingu a přispívá k naplňování poslání skautingu.	Čekatelská úroveň
Skautská metoda	Využívá prvky skautské výchovné metody.	Využívá skautskou výchovnou metodu.
Metodické nástroje Junáka	Využívá výchovné a metodické nástroje Junáka.	Systematicky začleňuje výchovné a metodické nástroje Junáka do činnosti.
Junák jako organizace	Naplňuje povinnosti a využívá svých práv člena střediska Junáka.	Naplňuje povinnosti a využívá svých práv člena Junáka a mezinárodních organizací.
Skautské dovednosti	Má skautské a tábornické dovednosti umožňující realizaci programů v přírodě a rozvoj dětí v souladu s metodickými nástroji Junáka.	Čekatelská úroveň
Administrativa	x	Vede agendu oddílu v souladu s vnitřními předpisy a metodikami Junáka.

Kompetence k vykonávání činnosti skautsky. Zahrnuje schopnost naplňovat v rámci činnosti principy a poslání skautingu, vykonávat činnost v souladu s pravidly organizace (Junáka – českého skauta) a využívat možnosti, které příslušnost k Junáku nabízí. Kompetence vyžaduje znalosti skautingu jako hnutí, Junáka jako organizace a metodik a postupů, které jsou v rámci Junáka vytvořeny.

Řád pro vzdělávání činovnic a činovníků:

Příloha B – Obsah organizační a hospodářské zkoušky

1. Přehled témat organizační zkoušky

1.1 Myšlenkové základy skautingu.

- a) Principy, cíle a poslání skautského hnutí. Jejich vyjádření ve slibu a zákonu.
- b) Historie skautingu v našich zemích, tradice skautingu v obci a v regionu.
- c) Prostředky a metody skautské výchovy.
- d) Skauting jako životní styl, co může dát skauting dospělým.
- e) Skauting jako služba bližnímu.
- f) Proč jsem skautem, vedoucím, činovníkem. Činovnícký slib.
- g) Mezinárodní skauting.
- h) Skauting a veřejnost, postavení skautingu ve společnosti, vztah k podobným hnutím.
- i) Skauting a jeho role v dnešní době (výzvy a rizika dnešní doby...).
- j) Skauting jako výchova občana (obec, vlast, Evropa).

1.2 Odborné základy

1. Základy organizace

- a) Význam a cíl organizování
- b) Organizace Junák – český skaut (Stanovy, organizační struktura)
- c) Hlavní předpisy
- d) Světové organizace

2. Základy vedení

- a) Principy řízení v Junáku
- b) Základy týmové práce

3. Základy plánování

- a) Základní pojmy, roční plány
- b) Plánování akcí, projektové řízení

4. Základy hospodaření

- a) Základní hospodářské pojmy a právní normy
- b) Tvorba a kontrola rozpočtu
- c) Vedení účetnictví (rozdíl mezi jednoduchým a podvojným účetnictvím)
- d) Správa majetku
- e) Finanční zdroje
- f) Úloha a postavení rev. komise

5. Základy práva

- a) Základní pojmy
- b) Mechanismy uplatňování práva
- c) Občansko právní vztahy
- d) Hospodářsko - právní vztahy
- e) Pracovní právo
- f) Pozemkové právo

g) Trestní právo

h) Další normy

6. Základy sebevedení

a) Filosofie ovládnání svého času

b) Základy duševní hygieny

7. Základy personalistiky

a) Získávání činovníků "zvenku"

b) Specifičnost práce s "dobrovolníky"

8. Základy P.R. (vztahy s veřejností)

a) P.R. - základní pojmy

b) Fundraising - smysl a prospěšnost pro Junáka

1.3 Komunikace

1. Komunikační sítě ve formálních strukturách

a) Funkce individua

b) Autority

c) Formální struktura versus komunikační síť

2. Zpětná vazba

3. Živá komunikace (porady a jednání)

a) Verbální a neverbální komunikace

b) Jsou porady nezbytné?

c) Příprava porady

d) Buďte sami sebou

e) Taktika poslechu

f) Obtížní diskusní partneři

g) Umění vést diskusi

h) Řízení větších shromáždění

i) Vybrané taktiky řízení porad

j) Řešení krizových situací, facilitace

k) Zabezpečení porad - všechno chce své

l) Vyhodnocování porad

4. Písemná komunikace

a) Jak psát zprávy, které nezapadnou

b) Formulace písemného styku

c) Oficiální korespondence

d) Výroční zpráva

5. Umíte se hájit?

6. Informační zdroje

7. Informační síť Junáka

1.4 Dokumentace

1. Co všechno tvoří dokumentaci

2. Zápisy z porad a jednání

3. Úkoly

4. Registrace

- a) Registrace jednotlivců
- b) Registrace organizačních jednotek

5. Dokumentace činnosti

- a) Zprávy o činnosti obecné
- b) Zprávy o akcích
- c) Táborová dokumentace
- d) Dokumentace o školeních a kursech

6. Dokumentace oddílu, střediska, VOJ

7. Knihovnička

8. Korespondence

- a) Adresáře
- b) Zakládání korespondence
- c) Sledování a vyřizování

1.5 Písemná práce

Uchazeč zpracuje písemnou práci na téma vycházející z obsahu organizační zkoušky a dohodnuté s pověřeným členem zkušební komise.

1.6 Mluvený projev

- a) Předem připravená veřejná obhajoba své písemné práce.
- b) Improvizovaný projev před skupinou na vylosované téma.
- c) Rétorická úroveň všech ústních částí celé manažerské zkoušky.

1.7 Organizace

1. Potřeba organizace

- a) Organizace uspokojuje potřeby hnutí
- b) Organizace žádá spolupráci
- c) Organizace vytváří jistoty
- d) Organizace je faktorem efektivity

2. Organizace - otevřený systém

3. Základy strukturovanosti

4. Formální struktury organizace

- a) Hlavní zásady
- b) Dělení je základem strukturovanosti
- c) Vymezení rolí organizačních jednotek
- d) Individuální úlohy osob

5. Grafické vyjádření struktur - schémata

- a) Skutečné schéma
- b) Pociťovaná struktura
- c) Objevování skutečné struktury
- d) Aplikace a tvorba schémat

6. Organizační řád

7. Registrace

- a) Registrační programy

1.8 Vedení

- a) Přeměna laika ve vedoucího
- b) Motivace nadřízených a podřízených
- c) Zadávání a kontrola úkolů
- d) Základy úspěšného řízení
- e) Týmová práce
- f) Slabiny a jak je odstraňovat
- g) Odměny a tresty
- h) Jak pracovat lépe a jednodušeji
- i) Optimalizace pracovního vytížení
- j). Snižování prvku rizika při rozhodování

1.9 Plánování

1. Proč plánovat

2. Z čeho se skládá plán

- a) Ujasnit si své poslání
- b) Popsat současný stav
- c) Prognóza
- d) Stanovit priority
- e) Vytýčit konkrétní cíle
- f) Výběr indikátorů
- g) Vypracovat plán akcí
- h) Kontrola a hodnocení

3. Jak to celé vypadá?

4. Jak udělat plán?

- a) Jaké je naše poslání?
- b) Jaká je naše současná situace?
- c) Co nás čeká?
- d) Jaké máme priority?
- e) Konkrétní cíle!
- f) Jak poznat úspěch?
- g) Co budeme dělat?
- h) Jak jsme na tom?

5. Celoroční plán

1.10 Projekty

- a) Co je to projekt, úloha projektu v celoroční činnosti
- b) Základní pojmy
- c) Struktura projektu
- d) Rizika
- e) Plán
- f) Operativní řízení
- g) Vyhodnocení a zpětná vazba

1.11 Právní vědomí

1. Občansko – právní vztahy

- a) Občanský zákoník
- b) Vlastnické vztahy
- c) Poškození věcí, ztráty majetku, odpovědnost
- d) Úrazy
- e) Pojistné smlouvy

2. Hospodářsko – právní oblast

- a) Typy smluv
- b) Podpisové právo
- c) Obchodní zákoník
- d) Zákon o veřejných zakázkách

3. Pracovní právo

- a) Vztah k zaměstnavateli
- b) Vztah k rodičům a jejich zaměstnavatelům
- c) Uvolňování ze zaměstnání
- d) Organizace jako zaměstnavatel

4. Pozemkové právo

- a) Získávání, zajišťování pozemků na tábořiště
- b) Nájem za pozemky
- c) Nájem za klubovny
- d) Získávání - pořízení objektů (chat, kluboven, ...)

5. Trestně právní oblast

- a) Trestné činy ve skautské organizaci
- b) Zneužívání mládeže
- c) Alkohol, drogy
- d) Hospodářské trestné činy

6. Normy další

- a) Oblast přestupků
- b) Správní řízení, správní řád
- c) Lesní zákon, ochrana přírody
- d) Ochranné známky
- e) Stavební zákon
- f) Státní rozpočet

2. Přehled témat hospodářské zkoušky

2.1 Myšlenkové základy skautingu.

- a) Principy, cíle a poslání skautského hnutí. Jejich vyjádření ve slibu a zákonu.
- b) Historie skautingu v našich zemích, tradice skautingu v obci a v regionu.
- c) Prostředky a metody skautské výchovy.
- d) Skauting jako životní styl, co může dát skauting dospělým.
- e) Skauting jako služba bližnímu.

- f) Proč jsem skautem, vedoucím, činovníkem. Činovnícký slib.
- g) Mezinárodní skauting.
- h) Skauting a veřejnost, postavení skautingu ve společnosti, vztah k podobným hnutím.
- i) Skauting a jeho role v dnešní době (výzvy a rizika dnešní doby...).
- j) Skauting jako výchova občana (obec, vlast, Evropa).

2.2 Odborné základy

1. Základy organizace

- a) Význam a cíl organizování
- b) Organizace Junák - český skaut (Stanovy, organizační struktura)
- c) Hlavní předpisy
- d) Světové organizace

2. Základy vedení

- a) Principy řízení v Junáku
- b) Základy týmové práce

3. Základy plánování

- a) Základní pojmy, roční plány
- b) Plánování akcí, projektové řízení

4. Základy hospodaření

- a) Základní hospodářské pojmy a právní normy
- b) Tvorba a kontrola rozpočtu
- c) Vedení účetnictví (rozdíl mezi jednoduchým a podvojným účetnictvím)
- d) Správa majetku
- e) Finanční zdroje
- f) Úloha a postavení rev. komise

5. Základy práva

- a) Základní pojmy
- b) Mechanismy uplatňování práva
- c) Občansko právní vztahy
- d) Hospodářsko - právní vztahy
- e) Pracovní právo
- f) Pozemkové právo
- g) Trestní právo
- h) Další normy

6. Základy sebevedení

- a) Filosofie ovládání svého času
- b) Základy duševní hygieny

7. Základy personalistiky

- a) Získávání činovníků "zvenku"
- b) Specifičnost práce s "dobrovolníky"

8. Základy P.R. (vztahy s veřejností)

- a) P.R. - základní pojmy
- b) Fundraising - smysl a prospěšnost pro Junák

2.3 Komunikace

1. Komunikační sítě ve formálních strukturách

- a) Funkce individua
- b) Autority
- c) Formální struktura versus komunikační síť

2. Zpětná vazba

3. Živá komunikace (porady a jednání)

- a) Verbální a neverbální komunikace
- b) Jsou porady nezbytné?
- c) Příprava porady
- d) Buďte sami sebou
- e) Taktika poslechu
- f) Obtížní diskusní partneři
- g) Umění vést diskusi
- h) Řízení větších shromáždění
- i) Vybrané taktiky řízení porad
- j) Řešení krizových situací, facilitace
- k) Zabezpečení porad - všechno chce své
- l) Vyhodnocování porad

4. Písemná komunikace

- a) Jak psát zprávy, které nezapadnou
- b) Formulace písemného styku
- c) Oficiální korespondence
- d) Výroční zpráva

5. Umíte se hájit?

6. Informační zdroje

7. Informační síť Junáka

2.4 Dokumentace

1. Co všechno tvoří dokumentaci

2. Zápisy z porad a jednání

3. Úkoly

4. Registrace

- a) Registrace jednotlivců
- b) Registrace organizačních jednotek

5. Dokumentace činnosti

- a) Zprávy o činnosti obecné
- b) Zprávy o akcích
- c) Táborová dokumentace
- d) Dokumentace o školeních a kursech

6. Dokumentace oddílu, střediska, VOJ

7. Knihovnička

8. Korespondence

- a) Adresáře
- b) Zakládání korespondence
- c) Sledování a vyřizování

2.5 Písemná práce

Uchazeč zpracuje písemnou práci na téma vycházející z obsahu hospodářské zkoušky a dohodnuté s pověřeným členem zkušební komise.

2.6 Mluvený projev

- a) Předem připravená veřejná obhajoba své písemné práce.
- b) Improvizovaný projev před skupinou na vylosované téma.
- c) Rétorická úroveň všech ústních částí celé manažerské zkoušky.

2.7 Finační řízení

- a) Rozpočet a jeho tvorba
- b) Finanční toky (cash flow)
- c) Kalkulace nákladů
- d) Právní předpisy související s hospodařením

2.8 Účetnictví (jednoduché i podvojně)

- a) Druhy pohybů
- b) Základy vedení účetnictví (jednoduché i podvojně)
- c) Účetní výkazy
- d) Účetní uzávěrka
- e) Účetní knihy
- f) Seznámení s účetním programem

2.9 Finanční zdroje, jejich druhy

- a) Rozdíl mezi darem, reklamou, smlouvy
- b) Jak napsat žádost o dar, práce s dárci
- c) Projekt jako základ žádosti o dar
- d) Vazba na státní rozpočet a rozpočty obcí
- e) Současný systém přidělování
- f) Druhy dotací a grantů
- g) Vyúčtování

2.10 Správa majetku

- a) Správa majetku
- b) Pojištění a ochrana a bezpečnostní předpisy

2.11 Inventarizace a evidence

- a) Evidence a inventarizace

2.12 Revizní komise - principy práce a kontrol

- a) Rozpočet a jeho tvorba
- b) Finanční toky (cash flow)
- c) Kalkulace nákladů
- d) Právní předpisy související s hospodařením

Řád pro vzdělávání činovnic a činovníků:

Příloha C – Obsah a podmínky pro udělování Odborných činovnických kvalifikací

OČK Myšlenkové základy skautingu, historie (ZSH)

Cíl OČK:

Činovník, který získá OČK, by měl mít takové vědomosti, dovednosti a přístupy, aby byl bez problému schopen vykonávat tyto funkce:

- odborný lektor akcí vzdělávání činovníků – je schopen připravit a vést vzdělávací program ve svém odboru na akcích typu LŠ, LK, VZ, ČZ apod.
- odborný konzultant v oboru ZSH pro potřeby střediska, okresu, kraje...
- příspěvat do regionálních či celostátních periodik nebo se autorsky podílet na tvorbě metodické literatury

Obsah OČK:

Dovednosti a vědomosti

Jelikož jde o značně širokou oblast z hlediska rozsahu “látky”, je třeba reálně stanovit požadavky nezbytné pro rozumné doprovázení účastníků VZ touto oblastí:

- Základní přehled o historii Českých zemí i světa s důrazem na souvislosti. Důležité pro porozumění podmínkám vzniku skautingu a jeho dalšího vývoje.
- Základní přehled o filosofii.
- Základní přehled o hlavních náboženských a duchovních proudech.
- Širší rozhled o výchově (nejen skautské) a o jiných významných výchovných hnutích u nás i ve světě, mj. porozumění pedagogickému úsilí Komenského.

Speciální požadavky

Kromě výše uvedených “obsahových” požadavků je důležité, aby dotyčný:

- Sledoval veřejný život (nezbytné pro porozumění otázkám 2.10 až 2.16)
- Měl přehled o důležité literatuře z oblasti “Myšlenkové základy skautingu” a o možných kontaktech na osoby, které lze pro tuto oblast využít (filosofové, duchovní, historici, pedagogové ap.).

Osobnostní předpoklady

Jednou z “kvalifikačních” podmínek na činovníka, který by měl při vůdcovských zkouškách či jiných výchovně vzdělávacích akcích nést zodpovědnost za tuto oblast, pro níž je charakteristické utváření **postojů** (tedy nikoliv především osvojování dovedností či vědomostí), je i určitý **osobnostní vklad**. Za zvlášť důležité charakteristiky těchto osobnostních dispozic považujeme:

- životní vytrvalost (není určena samotným věkem, ale hlavně životními zkušenostmi)
- pravdivost života (tj. důsledné naplňování 1 a 10. bodu skautského zákona)
- vlastní duchovní život, který se snaží stále rozvíjet. Tím se nemyslí jen nábožensky či dokonce církevně formovaný duchovní život, ale vážná celoživotní touha hledat hlubinu skutečnosti a ve smyslu skautského slibu “sloužit nejvyšší Pravdě a Lásce”
- respekt k přesvědčení druhých
- empatie - schopnost vcítit se do druhých. I při “zkoušce” z této oblasti jde především o schopnost povzbudit odvahu adeptů k vlastním objevům ve sféře duchovního života osobního i oddílového.

Ověření těchto předpokladů je jistě velmi citlivou záležitostí. Je při tom třeba vycházet z dostatečného osobního kontaktu a svědectví důvěryhodných osob, které adepta znají (duchovní rádce, jiný zkušený činovník ap.)

U držitele OČK se dále předpokládá obsahové i metodické zvládnutí příslušného oboru VZ.

Forma OČK:

Vlastní formu zkoušky si vybere každý zkoušející sám po dohodě se zkušební komisí. Každý okruh může být zkoušen jinou formou. Během zkoušky musí být použity aspoň dvě různé formy zkoušení, doporučuje se použít jich větší počet.

Doporučené formy zkoušky:

1. Zpracovat metodiku pro oblast ZSH (např. u tradičních her vyjádřit výchovný přínos pro rozvoj duchovního života).
2. Vlastní odborná práce:
3. překlad cizojazyčného textu týkajícího se ZSH + jeho zhodnocení pro vlastní skautskou výchovu
4. recenze rozsáhlejší odborné práce týkající se problematiky ZSH
5. vlastní tvorba
6. Připravit program na LK, LŠ a pod s využitím netradičních postupů a metod.
7. Připravit uchazeče na VZ.
8. Připravit netradiční formy zkoušení – test, hry apod. – vlastní tvořivé metody.
9. Spolupráce při vůdcovské zkoušce včetně reflexe.
10. Pomoc při přípravě výstavy z historie, regionu atd.
11. Vytváření almanachu.
12. Osobní pohovor se zkoušejícím.

Zkušební komise může po uvážení zvolit i jinou formu zkoušky, která zde není definována.

Přiznání OČK na základě profesní kvalifikace nebo praxe:

Ad A) Nelze.

Ad B) Ukončené alespoň bakalářské studium humanitního směru nebo speciální filozofické vzdělání alespoň na VOŠ
nebo
prokazatelná publikační činnost.

Ad C) Ukončené alespoň bakalářské speciální religionistické studium
nebo
prokazatelná publikační činnost.

Ad D) Ukončené (středoškolské, vyšší odborné nebo vysokoškolské) studium pedagogického směru.

Ad E) Publikační činnost nebo zastávání význačnější veřejné funkce.

Ad F) Nelze.

Příloha – Přehled doporučené literatury:

Ad A) Rudolf Plajner “Hledání zaváté stopy” resp. “Úsvit českého junáctví”, v Brně vydaná “Kronika skautingu v Československu” a László Nagy “250 milionů skautů”.

Ad B) Arno Anzenbacher “Úvod do filosofie”, Jan Sokol “Malá filosofie člověka a slovník filosofických pojmů”.

Ad C) William Raeper a Linda Smithová: “Úvod do světa idejí”, Hans Waldenfels “Světová náboženství”.

Ad D) V. Břicháček “Poselství skautské výchovy”)

OČK Psychologie (PSY)

Cíl OČK:

Činovník, který získá OČK, by měl prokázat způsobilost v psychologii aplikované pro skautskou výchovu a to zejména:

- Prokázat patřičné vědomosti v současné psychologii
- Schopnost aplikovat poznatky do výchovné praxe skautských oddílů s ohledem na věk (roje, smečky, oddíly, kmeny i vyšší jednotky)
- Schopnost konzultovat řešení individuálních obtížných případů výchovných i psychologických
- Schopnost připravit čekatele, vedoucí a účastníky LŠ z oboru psychologie k splnění požadavků výchovně-vzdělávacích akcí

Obsah OČK:

1) Základní znalosti

- Obsah VZ
- Biodromální psychologie se zaměřením na věkové kategorie Junáka
- Psychologie osobnosti
- Sociální psychologie
- Psychopatologie dětského věku
- Znalost literatury doporučené zkušební komisí

2) Základní dovednosti:

- Didakticky vhodné formy výkladu, praktických ukázek a cvičení (pro různé formy vzdělávání)
- Vedení sebepoznávacích zkušeností (cest sebepoznání)
- Řešení vznikajících sociálních rizik

3) Schopnost aplikovat znalosti a dovednosti ve skautské praxi

U držitele OČK se dále předpokládá obsahové i metodické zvládnutí příslušného oboru VZ.

Forma OČK:

Při zkoušce uchazeč prokáže všechny znalosti a dovednosti uvedené v předcházející kapitole.

Zkouška má tyto formy:

1. Pohovor před komisí.
2. Aktivní účast na odborném semináři nebo kolokviu.
3. Písemná práce. Rozsah a téma určí komise po dohodě s uchazečem.

Zkušební komise může po uvážení zvolit i jinou formu zkoušky, která zde není definována.

Přiznání OČK na základě profesní kvalifikace nebo praxe:

Splnění požadavků

1) Základní znalosti a

2) Základní dovednosti bude přiznáno činovníkům, kteří splní aspoň jeden z následujících bodů:

- Magistrům a bakalářům v psychologii na filozofických fakultách.
- Absolventům jiných fakult, kteří složili státní zkoušku z psychologie.

- V případě jiných forem studia (např. kurzy psychologie na jiných fakultách, specializované kurzy – psychoterapeutické apod., střední odborné školy aj.) rozhoduje na základě písemné žádosti a odborného kurikula komise.

Splnění požadavku

3) Schopnost aplikovat znalosti a dovednosti ve skautské praxi může komise přiznat na základě prokázané skautské praxe

Příloha – Přehled doporučené literatury:

Biodromální psychologie:

Říčan P.: Cesta životem, Praha, Panorama, 1989

Langmeier J., Krejčířová D.: Vývojová psychologie, Praha, Grada, 1998

Psychologie osobnosti:

Drapela J.: Přehled teorií osobnosti, Praha, Portál, 1997

Balcar K.: Úvod do studia psychologie osobnosti, Chrudim, Mach, 1991

Sociální psychologie:

Nakonečný M.: Sociální psychologie, Praha, Akademia 1998

Výrost – Slaměník: Aplikovaná sociální psychologie, Praha, Portál, 1998

Psychopatologie dětského věku:

Vágnerová J.: Psychologie pro pomáhající profese, Praha, Portál, 1998 (kap. z dětského věku)

Vágnerová M.: Psychopatologie pro pomáhající profese, Praha, Portál, 1999

Další doporučení autoři dle vlastního výběru (Matějček Z., Mrkvička J., Krivohlavý J.)

Skautské příručky:

Břicháček V.: Poselství skautské výchovy, Liberec, 1991

Skautský oddíl I., Liberec, 1992

Baden - Powell R.: Vlče – skaut – rover, Liberec, 1993

(další texty v edicích jednotlivých LŠ)

Časopis: Psychologie DNES, Potrál, Praha

OČK Pedagogika (PED)

Cíl OČK:

Činovník, který získá OČK, by měl mít takové vědomosti, dovednosti a postoje, aby byl bez problémů schopen vykonávat tyto funkce:

- odborný lektor akcí vzdělávání činovníků - je schopen připravit a vést vzdělávací program ve svém oboru na akcích typu LK, LŠ, VK, ČK, apod.
- dokáže poskytnout metodickou pomoc v mezních situacích vůdcům oddílů a dalším výchovným činovníkům na úrovni okresu nebo střediska
- je schopen se autorsky podílet na tvorbě metodické literatury

Obsah OČK:

1) Pedagogika - teorie

Znalosti filozofických základů výchovy, různá pojetí a teorie výchovy a vzdělávání očima skautingu, pedagogický optimismus a pesimismus.

2) Pedagogika - praxe.

Celoživotní vzdělávání a výchova, základní pedagogické kategorie a jejich vztah (cíle, obsah, metody, formy atd.), didaktické postupy. Individuální a věkové rozdíly, rozdíl ve výchově chlapců a dívek. Řešení mezních výchovných problémů a situací, konzultace s odborníky.

3) Nové přístupy k výchově a vzdělávání.

Globální výchova, holistická výchova, prožitková pedagogika a jiné nové trendy.

4) Skautská pedagogika.

Uplatnění pedagogické teorie, tradičních i nových postupů ve skautské výchově, omezení a rizika školského přístupu ke skautské výchově, přínosy a rizika uplatňovaných metod a postupů.

U držitele OČK se dále předpokládá obsahové i metodické zvládnutí příslušného oboru VZ.

Forma OČK:

Doporučené formy zkoušky:

1. Absolvence odborného kurzu nebo LŠ se spoluúčastí na tvorbě programu.
2. Příprava a podle možností i realizace simulační (nebo podobné) hry, která bude rozvíjet účastníky z více stránek.
3. Program využívající prvků a procesu zážitkové pedagogiky.
4. Příprava části odborné náplně tematicky zaměřeného kurzu.
5. Účast na VZ jako přisedící.
6. Písemná práce v rozsahu min. 8 stran strojopisu (práce vychází z vlastního výzkumu nebo podává originální pohled na vybranou tematiku) - určeno primárně odborníkům jako příspěvek k řešení nějakého problému či publikace nových poznatků.
7. Překlad cizojazyčného textu týkajícího se pedagogické tematiky v rozsahu min. 6 stran strojopisu.
8. Příprava publikace - určeno primárně čtenářům (např. pro skautskévedoucí, rovery a rangers,...).
9. Příspěvky do skautských časopisů min. po dobu jednoho roku.
10. Péče o tematickou část skautské knihovny (střediskové, okresní, knihovně LŠ, aj.), sledování a pořizování novinek, zpracování seznamu knih s anotacemi, nabídka knih (v tisku, v materiálech LŠ, na kurzech, aj.).
11. Veřejné vystoupení v celostátním nebo regionálním rozhlase, televizi, tisku, aj.
12. Rozhovor se zkoušejícím.

Formu zkoušky si volí uchazeč sám po dohodě se zkoušejícím. Písemné formy však nesmí převažovat nad praktickými. Každý bod je zkoušen samostatně. U forem, které předpokládají působení na jiné osoby, je bezpodmínečně nutná aktivní účast zkoušejícího. Ten zabrání případným chybám a rizikům (např. u psychoher a zážitkových aktivit).

Některé úkoly (např. přípravu hry) lze plnit i ve skupině. Zkušební komise v tomto případě upřesní požadavky.

Zkušební komise může po uvážení uznat i jinou formu zkoušky, která zde není definována.

Přiznání OČK na základě profesní kvalifikace nebo praxe:

OČK se přiznává vždy zvlášť po jednotlivých tematických okruzích. Příslušný okruh OČK je možno přiznat činovníkovi, který má v daném oboru odborné vzdělání nebo se jím prokazatelně zabývá. O své kvalifikaci či praxi uchazeč podrobně informuje komisi a na požádání doloží příslušné doklady.

Náhrada zkoušky v jednotlivých tematických okruzích:

K nahrazení jednoho požadavku zkoušky stačí splnit jeden vybraný bod z daného okruhu.

Okruh 1) Pedagogika – teorie

- VŠ vzdělání v pedagogických oborech a učitelství, dále kvalifikování učitelé a vychovatelé s minimálně tříletou praxí,
- publikační činnost v oboru (autorství knihy, odborných článků na dané téma),
- účast ve specializovaných kurzech (např. kurzy pro výchovné poradce, aj.) - bude posuzováno individuálně.

Okruh 2) Pedagogika – praxe

- VŠ vzdělání v pedagogických oborech a učitelství, dále kvalifikování učitelé a vychovatelé s minimálně tříletou praxí,
- publikační činnost v oboru (autorství knihy, odborných článků na dané téma),
- účast ve specializovaných kurzech (např. kurzy pro výchovné poradce, aj.) - bude posuzováno individuálně.

Okruh 3) Nové přístupy k výchově a vzdělávání

- publikační činnost v oboru (autorství knihy, odborných článků na dané téma).
- praxe, účast na speciálních kurzech (bude posuzováno individuálně)

Okruh 4) Skautská pedagogika

- potvrzení zpravodaje zodpovědného za vzdělávání VOJ nebo oblasti o aktivní činovnícké praxi po dobu min. tří let.

OČK Metodika skautské výchovy (MET)

Cíl OČK:

Činovník, který získá OČK by měl mít takové vědomosti, dovednosti a postoje, aby byl bez problému schopen vykonávat tyto funkce:

- lektor akcí vzdělávání činovníků - je schopen připravit a vést vzdělávací program ve svém oboru na akcích typu ČK, VK, LK, LŠ.
- odborník na úrovni střediska, okresu, kraje, ústředí
- přispívat do regionálních či celostátních periodik nebo se autorsky podílet na tvorbě skautské literatury

Obsah OČK:

1) Vědomosti

1.1. Teoretické základy skautské metodiky

Jedná se o výchovu dětí navzájem, učení aktivní činností, výchovnou práci v malých skupinkách, týmovou práci, postupnost skautské výchovy, osobní rozvoj, službu, využití her, smysl stezky a odborek, úlohu motivace a ohodnocení (odměny a tresty) apod. Dále jde o porozumění pojmům metoda, metodika a metodické zásady.

1.2. Základy pedagogiky.

1.3. Základy psychologie.

1.4. Základy sociologie, teorie vedení a organizace.

1.5. Metodika vybraného skautského oboru.

1.6. Základní výchovné dokumenty Junáka

2. Dovednosti

- 2.1. Použití skautských metod v různých situacích
- 2.2. Pohotovité řešení problémů a improvizace
- 2.3. Získávání a vyhodnocení informací (např. výtah z textu, anotace publikace, záznam z jednání, ...)
- 2.4. Rétorika (debata, dovednost hovořit před kolektivem a to i bez přípravy)
- 2.5. Písemný projev, schopnost se stručně písemně vyjádřit
- 2.6. Schopnost komunikace (umění sledovat a naslouchat)
- 2.7. Týmová práce
- 2.8. Vypracování projektu

3. Postoje

- 3.1. Důvěra ve skautské metody
- 3.2. Odpovědnost vychovatele, pochopení vlastní výchovné role
- 3.3. Ke svým úkolům přistupuje metodicky (cílevědomě, uspořádaně, organizovaně).
- 3.4. V každé situaci hledá použitelnou obecnou metodu
- 3.5. Hledání nových výchovných cest na základě získaných vědomostí a dovedností. Snaha o zobecnění svých zkušeností.
- 3.6. Individuální přístup k jednotlivým výchovným problémům a situacím.

U držitele OČK se dále předpokládá obsahové i metodické zvládnutí příslušného oboru ČZ a VZ.

Formy ověřování OČK:

Seznam možných forem:

1. Zpracování celoročního plánu oddílu (s metodickými doplňky – v rozsahu asi 6 stran strojopisu).
2. Zpracování podrobné metodiky skautské činnosti nebo výchovného záměru (dle vlastního výběru, napříč věkovými kategoriemi – v rozsahu asi 6 stran strojopisu).
3. Příprava publikace, nebo vypracování jiné písemné práce (práce vychází z vlastního výzkumu nebo podává osobní pohled na vybranou tematiku), nebo pravidelné přispívání do skautských časopisů.
4. Příprava a účast na provedení metodického semináře nebo příprava odborné náplně vzdělávacího kurzu.
5. Účast na VZ (jako zkušební komisař MET).
6. Pohovor před zkušební komisí
7. Obhajoba vlastního projektu před zkušební komisí.

Zkušební komise může po uvážení zvolit i jinou formu zkoušky, která zde není definována.

Vlastní formu zkoušky si vybere každý zkoušející sám po dohodě se zkušební komisí. Během zkoušky musí být použity aspoň dvě různé formy zkoušení, doporučuje se použít jich větší počet.

Přiznání OČK na základě profesní kvalifikace nebo praxe:

OČK metodika se nepřiznává na základě žádné profesní kvalifikace ani praxe.

OČK Vedení oddílu (VED)

Cíl OČK:

Činovník, který získá OČK v oboru Vedení oddílu by měl mít takové vědomosti, dovednosti a přístupy, aby byl bez problému schopen vykonávat tyto funkce:

- odborný lektor akcí vzdělávání činovníků – je schopen připravit a vést vzdělávací program ve svém oboru na akcích typu LK, LŠ, VK, ČK, apod.

- odborník na úrovni střediska, okresu, kraje – je schopen metodicky pomoci při organizačních a výchovných problémech oddílů, pomoci při zakládání nového oddílu, při výběru vůdců a jejich zástupců, při výchově rádců.
- výchovný zpravodaj střediska, okresu.
- pravidelně přispívat do regionálních či celostátních periodik nebo se autorsky podílet na tvorbě metodické literatury pro všechny věkové kategorie.

Obsah OČK:

A. Znalosti

Znalosti uchazeče musí splňovat dvojici obecných požadavků:

- *Zná výchovnou problematiku všech věkových kategorií včetně návaznosti jednotlivých věkových skupin. Zná dostatečně zásady ve vedení dívčích, chlapeckých i koedukovaných oddílů jednotlivých věkových kategorií a rozdíly ve vedení těchto oddílů.*
- *U všech tematických okruhů je schopen svá tvrzení podrobně zdůvodnit a vysvětlit na konkrétních příkladech různých typů oddílů v různých situacích.*

- 1) Způsoby vedení oddílu, družinový systém. Demokracie a vůdcovský princip, klady a zápory obou způsobů vedení, role obou v Junáku (na úrovni oddílů, středisek, okresních rad).
- 2) Družinový systém – výchovný a praktický význam, jeho základní principy (vedení vrstevníky, výchova k odpovědnosti). Zavedení družinového systému v oddílu ve standardních i zvláštních situacích (oddíly se členy různých věkových kategorií, venkovské oddíly z několika obcí, ...)
- 3) Oddílová rada – spolupráce vedoucího a oddílové rady.
- 4) Plánování činnosti oddílu na základě analýzy stavu v jednotlivých oblastech, stanovení výchovných cílů.
- 5) Osobnost vedoucího oddílu. Poznání sebe sama, svých předností i nedostatků. Osobnostní rysy důležité pro roli vedoucího oddílu. Schopnost odhadnout jiné, vytipovat svého nástupce nebo nového vedoucího pro jiný oddíl, schopnost pomoci a poradit jiným.
- 6) Spolupracovníci + rádcové. Týmové role, umění sestavit tým. Vyhledávání a příprava rádců. Obsahová náplň kurzu pro rádce nebo jejich přípravy v oddíle.
- 7) Materiální a organizační zabezpečení úspěšné výchovné činnosti oddílu. Postavení oddílu ve středisku. Klubovna, vybavení, tábořiště, kronika, oddílový časopis, vývěska, ...
- 8) Oddílové akce. Schůzky, výpravy, tábor, další akce. Plánování, organizování těchto akcí.
- 9) Oddíl a rodič, veřejnost.
- 10) Hodnocení činnosti oddílu, zpětná vazba. Hodnocení vlastního i cizích oddílů, rozbor výsledků hodnocení, náprava nedostatků.
- 11) Znak dobrého oddílu a jak k němu dospět.
- 12) Výchovné povinnosti vedoucího střediska, výchovných zpravodajů střediskové a okresní rady.
- 13) Oddíly ve zvláštních situacích (malá obec, ...)
- 14) Řešení konkrétních problémů. Např.: Málo členů, odchod vůdce, neexistuje kronika, ...

B. Zkušenosti

- 1) Minimálně 3-letá soustavná praxe ve vedení oddílu případně jiná bezprostřední zkušenost s výchovou ve skautském oddíle.
- 2) Má dostatečné zkušenosti a poznatky z jiných oddílů než svého, má zkušenosti ze spolupráce a setkávání různých skautských oddílů.

U držitele OČK se dále předpokládá obsahové i metodické zvládnutí příslušného oboru VZ.

Forma OČK:

Vlastní formu zkoušky si vybere každý uchazeč sám po dohodě se zkušební komisí. Každý okruh může být zkoušen jinou formou. Během zkoušky musí být použity aspoň dvě různé formy zkoušení, doporučuje se použít jich větší počet.

Některé úkoly lze plnit i ve skupině. Zkušební komise v tomto případě upřesní požadavky.

Doporučené formy zkoušky:

1. Absolvence odborného kurzu nebo LŠ se spoluúčastí na tvorbě programu.
2. Příprava části odborné náplně kurzu.
3. Účast na VZ jako přisedící.
4. Písemná práce v rozsahu min 8 stran strojopisu nebo příprava publikace.
5. Překlad cizojazyčného textu v rozsahu min. 6 stran strojopisu.
6. Příspěvky do skautských časopisů min. po dobu jednoho roku.
7. Péče o tématickou část skautské knihovny (střediskové, okresní, knihovně LŠ, aj.), sledování a pořizování novinek, zpracování seznamu knih s anotacemi, nabídka knih (v tisku, v materiálech LŠ, na kurzech, aj.).
8. Veřejné vystoupení v celostátním nebo regionálním rozhlasu, televizi, tisku, aj.
9. Rozhovor se zkoušejícím.

Zkušební komise může po uvážení uznat i jinou formu zkoušky, která zde není definována.

Přiznání OČK na základě profesní kvalifikace nebo praxe:

Profesní kvalifikace, která by opravňovala k udělení OČK Vedení oddílu bez zkoušky, neexistuje.

V konkrétních případech může na základě prokázané praxe komise rozhodnout o prominutí některé části zkoušky.

OČK Organizace a právo (ORG)

Cíl OČK:

Činovník, který získá OČK by měl mít takové vědomosti, dovednosti a přístupy, aby byl bez problému schopen vykonávat tyto funkce:

- odborný lektor akcí vzdělávání činovníků - je schopen připravit a vést vzdělávací program ve svém oboru na akcích typu LK, LŠ, VK, ČK, apod.
- zkušební komisař VZ pro obor Organizace a právo

Obsah OČK:

1. Složení Organizační zkoušky
2. Praxe min. 1 rok v radě organizační jednotky Junáka jako volený či jmenovaný člen.
3. Didaktická způsobilost k přednášení a zkoušení oboru Organizace a právo u VZ.

U držitele OČK se dále předpokládá obsahové i metodické zvládnutí příslušného oboru VZ.

Forma OČK:

Uchazeč doloží, že složil Organizační zkoušku.

Uchazeč doloží, že má požadovanou praxi.

Uchazeč vypracuje písemnou práci v rozsahu min. 6 stran strojopisu, v níž metodicky rozpracuje jednotlivé požadavky oboru Organizace a právo pro VZ a zpracuje osnovu zkoušení tohoto oboru u VZ.

Požadavky Organizační zkoušky – viz příloha A

OČK Hospodaření (HOS)

Cíl OČK:

Činovník, který získá OČK by měl mít takové vědomosti, dovednosti a přístupy, aby byl bez problému schopen vykonávat tyto funkce:

- odborný lektor akcí vzdělávání činovníků - je schopen připravit a vést vzdělávací program ve svém oboru na akcích typu LK, LŠ, VK, ČK, apod.
- zkušební komisař VZ pro obor Hospodaření

Obsah OČK:

1. Složení Hospodářské zkoušky
2. Minimálně roční praxe jako hospodář nebo revizor organizační jednotky Junáka.
3. Didaktická způsobilost k přednášení a zkoušení oboru Hospodaření u VZ.

U držitele OČK se dále předpokládá obsahové i metodické zvládnutí příslušného oboru VZ:

Forma OČK:

Uchazeč doloží, že složil Hospodářskou zkoušku.

Uchazeč doloží, že má požadovanou praxi.

Uchazeč vypracuje písemnou práci v rozsahu cca 6 stran strojopisu, v níž metodicky rozpracuje jednotlivé požadavky oboru Hospodaření pro VZ a zpracuje osnovu zkoušení tohoto oboru u VZ.

Požadavky Hospodářské zkoušky – viz příloha A

OČK Příroda a ekologie (EKO)

Cíl OČK:

Činovník, který získá OČK by měl mít takové vědomosti, dovednosti a přístupy, aby byl bez problému schopen vykonávat tyto funkce:

- odborný lektor akcí vzdělávání činovníků - je schopen připravit a vést vzdělávací program ve svém oboru na akcích typu LK, LŠ, VK, ČK, apod.
- lektor pro odborky - je schopen vést chlapce a dívky ke splnění odborky a posoudit jejich znalosti a schopnosti
- odborník na úrovni střediska, okresu, kraje, ústředí - je schopen pracovat ve funkci “ekologického zpravodaje” na zvolené úrovni; poskytovat odbornou a metodickou pomoc vůdcům oddílů, komunikovat s orgány ochrany přírody a MŽP, s ekologickými organizacemi apod.
- přispívat do regionálních či celostátních periodik nebo se autorsky podílet na tvorbě metodické literatury

Obsah OČK:

1) Vztah člověka a přírody

Filozofie, historie vztahů člověka a přírody, různé postoje člověka k přírodě, ekologická etika, vztahy k přírodě a náboženství, etické, sociální a ideové předpoklady pro řešení současné ekologické krize.

2) Praktická znalost přírody a vztahů v přírodě.

Jde o praktickou znalost organismů a objektů neživé přírody, vztahů v přírodě, ekosystémů, evoluce organismů. Uchazeč by měl být zejména schopen tyto znalosti uplatnit v terénu a dokázat je srozumitelně vysvětlit laikům. Zná přírodovědnou hodnotu a zajímavosti chráněných území ve zvoleném regionu.

3) Problémy životního prostředí a možnosti jejich řešení.

Zná globální, regionální i místní problémy životního prostředí, je schopen rozebrat jejich příčiny a hledat možnosti jejich řešení. V diskuzi je schopen poučeně argumentovat proti laickým a jednostranným postojům.

4) Občan a životní prostředí.

Uvědomuje si svou odpovědnost a své možnosti jako občan. Zná důležité zákony a mezinárodní úmluvy týkající se ochrany přírody a životního prostředí. Umí využít státní dotace pro skautskou činnost, vyhledá potřebné informace. Snaží se chovat se šetrně k životnímu prostředí.

5) Metodika, skautská praxe.

Bezpečně ovládá všechny body VZ včetně jejich metodiky.

6) Odborné zkoušky skautek a skautů.

Splňuje požadavky pro třetí stupeň aspoň tří zvolených odborností z přírodovědných a ekologických odborek (tj. z odborek Znalec živé přírody, Znalec neživé přírody, Ekolog, Panda - jeden stupeň Pandy se počítá jako jedna odbornost). Při plnění tohoto bodu by si měl uchazeč ověřit i své metodické schopnosti instruktora odborek.

U držitele OČK se dále předpokládá obsahové i metodické zvládnutí příslušného oboru VZ.

Forma OČK:

Vlastní formu zkoušky si vybere každý zkoušející sám po dohodě se zkušební komisí. Každý okruh může být zkoušen jinou formou. Během zkoušky musí být použity aspoň dvě různé formy zkoušení, doporučuje se použít jich větší počet.

Okruh 6) Odborné zkoušky skautek a skautů prokazuje uchazeč čestným prohlášením, zkoušející si může vyžádat doplňkový úkol či vyzkoušet námátkou vybrané znalosti.

Doporučené formy zkoušky:

1. Uchazeč se aktivně účastní odborného kurzu nebo LŠ.
2. Písemná práce v rozsahu 12 stran strojopisu (práce vychází z vlastního výzkumu nebo podává originální pohled na dohodnuté téma).
3. Zpracování projektu (např. pro výběrové řízení MŽP).
4. Vedení celodenní nebo půldenní přírodovědné exkurze pro skautské činovníky.
5. Příprava námětu a pomůcek pro rozsáhlejší a složitější hru, která vede k poznání přírody, vztahů lidí a přírody apod., podle možností i provedení a vyhodnocení hry.
6. Příprava publikace nebo její části, kapitoly (metodická příručka, průvodce k naučné stezce, sborník ekologických her).
7. Pravidelné přispívání do skautských časopisů na úrovni střediska, okresu, regionu nebo celostátních po dobu jednoho roku.
8. Podíl na přípravě a vedení skautského ekologického semináře.
9. Rozhovor se zkoušejícím.
10. Podíl na přípravě tematicky zaměřeného celodenního programu na velké akci (typu Fénix, Jamboree, Bambiriáda,...)
11. Veřejné vystoupení v celostátním nebo regionálním rozhlasu, televizi, tisku.
12. Podíl na přípravě odborné náplně tematicky zaměřeného kurzu.
13. Péče o tematickou část skautské knihovny (střediskové, okresní, knihovně LŠ), sledování a pořizování novinek, zpracování seznamu knih s anotacemi, nabídka knih (v tisku, v materiálech LŠ, na kurzech).
14. Účast na VZ, spolupráce se zkoušejícím.

15. Účast na vůdcovském kurzu, příprava a vedení programu, který připraví uchazeče ke složení zkoušky v oboru příroda a ekologie.

Zkušební komise může po uvážení uznat i jinou formu zkoušky, která zde není definována.

Přiznání OČK na základě profesní kvalifikace nebo praxe:

OČK se takto přiznává vždy zvlášť po jednotlivých tématických okruzích – tedy nikoli OČK jako celek najednou.

V zásadě je možné přiznat příslušný okruh OČK činovníkovi, který má v daném oboru odborné vzdělání nebo se jím prokazatelně zabývá. Následující přehled slouží spíše pro orientaci, zdaleka není vyčerpávající – záleží vždy na posouzení zkušební komise.

Důležité je, aby uchazeč o své kvalifikaci či praxi podrobně informoval komisi a na požádání doložil příslušné doklady.

Náhrada zkoušky v jednotlivých tématických okruzích:

K nahrazení jednoho požadavku zkoušky stačí splnit jeden vybraný bod z daného okruhu.

ad 1) Vztah člověka a přírody:

- VŠ vzdělání v jednom z následujících oborů: filozofie, historie, teologie, sociologie.
- publikační činnost v oboru (autorství knihy, odborných článků na dané téma, které vyšly v celostátním periodiku).

ad 2) Praktická znalost přírody a vztahů v přírodě:

- VŠ vzdělání v některém biologickém oboru nebo lesnictví.
- odborní pracovníci správ CHKO a NP, orgánů ochrany přírody, muzeí.
- lesníci
- publikační činnost v oboru (autorství knihy, odborných článků na dané téma, které vyšly v celostátním periodiku).

ad 3) Problémy životního prostředí a možnosti jejich řešení:

- VŠ vzdělání v jednom z následujících oborů: chemické obory, meteorologie, ochrana životního prostředí.
- odborní pracovníci orgánů ochrany přírody, MŽP.
- pracovníci v oblasti EIA apod.
- publikační činnost v oboru (autorství knihy, odborných článků na dané téma, které vyšly v celostátním periodiku).

ad 4) Občan a životní prostředí:

- VŠ vzdělání v jednom z následujících oborů: právo, ochrana životního prostředí.
- odborní pracovníci orgánů ochrany přírody, MŽP.
- členové okresních a městských zastupitelstev, pracovníci ve státní správě.
- publikační činnost v oboru (autorství knihy, odborných článků na dané téma, které vyšly v celostátním periodiku).

ad 5) Metodika, skautská praxe:

- publikační činnost v oboru (autorství knihy, metodických článků na dané téma, které vyšly ve skautských časopisech)
- prokazatelná skautská praxe v oboru

OČK Táboření (TAB)

Cíl OČK:

Činovník, který získá OČK by měl mít takové vědomosti, dovednosti a přístupy, aby byl bez problému schopen vykonávat tyto funkce:

- odborný lektor akcí vzdělávání činovníků - je schopen připravit a vést vzdělávací program ve svém oboru na akcích typu LK, LŠ, VK, ČK, apod.
- odborník na úrovni střediska, okresu, kraje, ústředí - je schopen pracovat ve funkci "poradce pro táboření" na zvolené úrovni; poskytovat odbornou a metodickou pomoc vůdcům oddílů - lektor pro odborky.
- přispívat do regionálních či celostátních periodik nebo se autorsky podílet na tvorbě metodické literatury

Obsah OČK:

1) Vývoj táboření z historického hlediska.

Zná historicky vývoj táboření a táborových staveb, jejich konstrukci a účel a je schopen srozumitelnou formou vysvětlit rozdíly v konstrukci, účelu a použití.

2) Praktická ukázka

Jde o teoretickou i praktickou znalost stavby různých typů stanů a táborových staveb. Uchazeč by měl být zejména schopen tyto znalosti uplatnit v terénu a dokázat je srozumitelně vysvětlit laikům. Dokáže vysvětlit bezpečnostní rizika provozu tábora a vybraného místa pro táboření.

3) Architektura a stavba tábora

Zná různé způsoby uspořádání táborů, jejich estetickou i praktickou stránku, začlenění tábora do krajiny. Ví a umí vysvětlit a zdůvodnit, v jakém pořadí se staví jednotlivé táborové stavby.

4) Výbava a výstroj

Sleduje vývoj a novinky na trhu s výbavou a výstrojí jednotlivce, družiny a oddílu pro skautskou činnost, je schopen poradit vhodný nákup výstroje a výbavy jednotlivci a oddílu pro plánovanou akci či doplnění výbavy oddílu a je schopen vysvětlit základní rozdíly v různých druzích materiálů a jejich vlastností.

5) Typy táborů, jejich zabezpečení a provoz.

Dokáže vysvětlit rozdíly mezi různými typy táborů (stálý, putovní, vodácký, zimní) rozdíly v zabezpečení, bezpečnosti a výbavě. Metodicky dokáže seznámit s postupem při výběru tábořiště, povolení tábora, hlášení tábora, povolení hygienika a další harmonogram přípravy a vedení tábora. Ví a umí naučit, jak tábor zajistit po provozní a organizační stránce. Zná způsoby a možnosti stravování na táboře, zásobování potravinami a pitnou vodou, uskladnění potravin, likvidace odpadků.

6) Právní předpisy.

Zná a přijatelnou formou dokáže seznámit ostatní s právními předpisy souvisejícími s tábořením ve volné přírodě a hygienickými předpisy.

Zejména zákon o ochraně přírody a krajiny 114/1992 Sb., Zákon o lesích 289/1995 Sb. a Vyhlášky MZ ČR 185/1990 Sb. a 445/1992 Sb.

7) Program a vedení skautského tábora.

Dokáže sám připravit kvalitní program libovolného typu skautského tábora (stálý, putovní, zimní). Ostatním dokáže vysvětlit a předvést, jak takový program připravit. Ví a umí naučit, jak přizpůsobit program tábora neočekávaným podmínkám.

8) Metodika VZ.

Dokonale ovládá příslušné body VZ, je schopen provést přednášku na VK a připravit čekatele ke zkoušce. Je schopen být členem zkušební komise a objektivně zkoušet.

U držitele OČK se dále předpokládá obsahové i metodické zvládnutí příslušného oboru VZ.

Forma OČK:

Vlastní formu zkoušky si vybere každý zkoušející sám po dohodě se zkušební komisí. Každý okruh může být zkoušen jinou formou. Během zkoušky musí být použity aspoň dvě různé formy zkoušení, doporučuje se použít jich větší počet.

Zkušební komise si může vyžádat doplňkový úkol či vyzkoušet namátkou vybrané znalosti.

Doporučené formy zkoušky:

1. Uchazeč se aktivně účastní odborného kurzu nebo LŠ.
2. Písemná práce v rozsahu min. 6 stran strojopisu (práce vychází z vlastního výzkumu nebo podává originální pohled na vybranou tematiku).
3. Zpracování projektu.(např. pro výběrové řízení MŠMT)
4. Veřejné vystoupení v celostátním nebo regionálním rozhlasu, televizi, tisku.
5. Příprava odborné náplně tematicky zaměřené akce(seminář, ČLK, VLK, LK....)
6. Péče o tematickou část skautské knihovny (střediskové, okresní, knihovně LŠ), sledování a pořizování novinek, zpracování seznamu knih s anotacemi, nabídka knih (v tisku, v materiálech LŠ, na kurzech).
7. Účast na VZ, spolupráce se zkoušejícím.
8. Účast na VK, příprava a provedení přednášky na téma Táboření nebo individuální příprava čekatele na VZ.
9. Zorganizování nebo podíl na přípravě expedice do extrémních podmínek (divoká příroda, velehorská expedice, výprava do polární oblasti apod.)
10. Zpracování metodické příručky pro určitou cílovou skupinu (např. pro rovery, pro rodiče, ...).
11. Jako přednášející (lektor) na odborném semináři. (např. Šikovné ruce)
12. Příprava ukázkových (nebo nutných) táborových staveb na veřejných a propagačních akcích (Fénix, Bambiriáda, ...)
13. Praktická zkouška

Zkušební komise může po uvážení uznat i jinou formu zkoušky, která zde není definována.

Další podmínky OČK:

Osobní účast alespoň na třech táborech stanového typu v odpovědné funkci. (vedoucí tábora, zástupce vedoucího)nebo jiné podobné akci uznané dle uvážení zkušební komise.

Přiznání OČK na základě profesní kvalifikace nebo praxe:

Profesní kvalifikace, která by opravňovala k udělení OČK Táboření bez zkoušky, neexistuje.

V konkrétních případech může na základě prokázané praxe komise rozhodnout o prominutí některé části zkoušky.

OČK Kultura a estetika (EST)

Cíl OČK:

Činovník, který získá OČK, by měl mít takové vědomosti, dovednosti a postoje, aby byl bez problémů schopen vykonávat tyto funkce:

- odborný lektor akcí vzdělávání činovníků - je schopen připravit a vést vzdělávací program ve svém oboru na akcích typu LK, LŠ, VK, ČK, apod.
- lektor pro odborníky - je schopen vést chlapce a dívky ke splnění odborníky a posoudit jejich znalosti a schopnosti

- dokáže poskytnout metodickou pomoc vůdcům oddílů a dalším výchovným činovníkům minimálně na úrovni okresu
- je schopen se autorsky podílet na tvorbě metodické literatury

Obsah OČK:

1. Prakticky ovládá jeden obor estetické činnosti (hudba, divadlo, literatura, film, výtvarné umění ...).
2. Umí najít vhodné spolupracovníky (umělce, ...).
3. Splňuje požadavky pro třetí stupeň aspoň tří zvolených odborností z kulturních a uměleckých odborek. Při plnění tohoto bodu by si měl uchazeč ověřit i své metodické schopnosti instruktora odborek.
4. Bezpečně ovládá metodiku výuky a zkoušení svého oboru u VZ.
5. Umí po estetické stránce zajistit vzdělávací akci (výzdoba, kulturní program, ...)
6. Má dostatečný přehled o kultuře a historii zvoleného regionu.

U držitele OČK se dále předpokládá obsahové i metodické zvládnutí příslušného oboru VZ.

Forma OČK:

Doporučené formy zkoušky:

1. Příprava části odborné náplně tematicky zaměřeného kurzu nebo tématu kultura a estetika pro vůdcovský kurz nebo vůdcovský LK.
2. Účast na VZ jako přisedící, zpracování koncepce zkoušení oboru kultura a estetika.
3. Předloží vlastní práce z vybraného oboru umělecké činnosti nebo připraví představení.
4. Písemná práce v rozsahu min. 8 stran strojopisu (práce vychází z vlastního výzkumu nebo podává originální pohled na vybranou tematiku) - určeno primárně odborníkům jako příspěvek k řešení nějakého problému či publikace nových poznatků.
5. Překlad cizojazyčného textu týkajícího se kulturní a estetické tematiky v rozsahu min. 6 stran strojopisu.
6. Příprava publikace - určeno primárně čtenářům (např. pro skautskévedoucí, rovery a rangers,...).
7. Příspěvky do skautských časopisů min. po dobu jednoho roku.
8. Péče o tematickou část skautské knihovny (střediskové, okresní, knihovně LŠ, aj.), sledování a pořizování novinek, zpracování seznamu knih s anotacemi, nabídka knih (v tisku, v materiálech LŠ, na kurzech, aj.).
9. Veřejné vystoupení v celostátním nebo regionálním rozhlasu, televizi, tisku, aj.
10. Rozhovor se zkoušejícím.

Téma „3) Splňuje požadavky pro třetí stupeň aspoň tří zvolených odborností z kulturních a uměleckých odborek“ prokazuje uchazeč čestným prohlášením, zkoušející si může vyžádat doplňkový úkol či vyzkoušet námátkou vybrané znalosti.

Formu zkoušky si volí uchazeč sám po dohodě se zkoušejícím s tím, že při zkoušení budou použity aspoň tři různé formy.

Některé úkoly lze plnit i ve skupině. Zkušební komise v tomto případě upřesní požadavky.

Zkušební komise může po uvážení uznat i jinou formu zkoušky, která zde není definována.

Přiznání OČK na základě profesní kvalifikace nebo praxe:

OČK kultura a estetika se nepřiznává na základě žádné profesní kvalifikace ani praxe.

OČK Tělesná výchova a sport (TVS)

Přáli bychom si, aby TV nebyla chápána jako jedna dvanáctina vůdcovské zkoušky, ale jako součást životního stylu. Proto doporučujeme, aby součástí zkoušky byla vždy i praktická část.

Cíl OČK:

Činovník, který získá OČK, by měl mít takové vědomosti, dovednosti a přístupy, aby byl bez problému schopen vykonávat tyto funkce:

- odborný lektor akcí vzdělávání činovníků - je schopen připravit a vést vzdělávací program ve svém oboru na akcích typu LK, LŠ, VK, ČK, apod.
- lektor pro odborky - je schopen vést chlapce a dívky ke splnění odborky a posoudit jejich znalosti a schopnosti
- odborník na úrovni střediska, okresu, kraje.
- přispívat do regionálních či celostátních periodik nebo se autorsky podílet na tvorbě metodické literatury

Obsah OČK:

I. Teoretické znalosti

A. Povinné body

1. Základy didaktiky atletiky (běh, skok, hod)
2. Základy didaktiky gymnastiky (akrobacie, přeskok, hrazda, šplh)
3. Základy didaktiky sportovních her
4. Základy didaktiky plavání (kraul, prsa)
5. Základní didaktické pokyny ve zdravotní tělesné výchově
6. Fyzická aktivita s ohledem na věk a pohlaví
7. Strava a fyzická zátěž, zdroje energie pro zátěž, pitný režim
8. Únava, její druhy a způsoby odstraňování, rekondice, regenerace, rehabilitace
9. Oslabení dýchacího aparátu, oslabení srdečně cévní a metabolické
10. Zásady bezpečnosti a používání materiálu v tělocvičně, na hřišti, ve volné přírodě, na vodě, na horách, v zimě
11. Základní zásady při pěším putování
12. Záchrana tonoucího (ze břehu, z plavidla, ve vodě)
13. Zásady hygieny při sportovních činnostech
14. Pravidla sportů vykonávaných v oddílu nebo ve středisku (atletika, plavání, orientační běh, lyžování, kopaná, volejbal, hokej, softbal) a schopnost jejich provádění v improvizovaných podmínkách (jiné rozměry hřiště, menší počet hráčů, ...)
15. Základní herní systémy soutěží a turnajů, jejich příprava a organizace.
16. Základní metody měření a vyhodnocování tělesné zdatnosti.

B. Výběrové body

1. Základní zásady při vodáckém putování – *letní*
2. Základní zásady při cyklistickém putování – *letní*
3. Základy didaktiky lyžování (běh, sjezd) – *zimní*
4. Jiný zvolený výběrový bod (po dohodě se zkušební komisí).

II. Praktické dovednosti

A. Povinné body

1. Plavání (kraul, prsa, šlapání vody)
2. Záchrana tonoucího (ze břehu, z plavidla, ve vodě)

3. Gymnastika (akrobacie, přeskok, hrazda, šplh) a cvičení v přírodě
4. Ranní rozevička, pořadová cvičení, drobné pohybové hry (práce se cvičnou družinou)
5. Míčové hry (ovládá dvě míčové hry dle vlastního výběru)
6. Zásoba drobných pohybových her a cviků pro ranní rozcvičky.

B. Výběrové body

1. Ovládání kanoe a pramice nebo raftu – *letní*
2. Ovládání kola, jeho výběr při nákupu, opravy – *letní*
3. Běžecké a sjezdové lyžování – *zimní*
4. Bruslení – *zimní*
5. Jiný zvolený výběrový bod (po dohodě se zkušební komisí).

Z výběrových bodů v teoretické i praktické části vybírá uchazeč vždy dva tak, aby jeden byl letní a druhý zimní.

U držitele OČK se dále předpokládá obsahové i metodické zvládnutí příslušného oboru VZ.

Forma OČK:

Absolvování kurzu, který proběhne formou letního a zimního víkendu, přičemž obě části budou zakončeny praktickou i teoretickou zkouškou.

Komise může zvolit i jinou formu ověření znalostí a dovedností uchazeče.

Přiznání OČK na základě profesní kvalifikace nebo praxe:

Všem členům Junáka se složenou VZ, kteří splňují jednu z následujících podmínek:

- absolventům studia TV pro II. stupeň ZŠ a pro SŠ,
- vysokoškolským učitelům TV,
- učitelům I. stupně se specializací TV,
- aktivně působícím trenérům a cvičitelům ČSTV, ČOS, ZRTV apod. v úrovni I. – III. třídy,
- absolventům VŠ studia rekreologie.

OČK Písemná práce + Mluvený projev (PIP + RET)

Cíl OČK:

Činovník, který získá OČK, by měl mít takové vědomosti, dovednosti a postoje, aby byl bez problémů schopen vykonávat tyto funkce:

- odborný lektor akcí vzdělávání činovníků - je schopen připravit a vést vzdělávací program ve svém oboru na akcích typu LK, LŠ, VK, ČK, apod.
- dokáže poskytnout metodickou pomoc vedoucím oddílů a dalším výchovným činovníkům minimálně na úrovni okresu
- je schopen se autorsky podílet na tvorbě metodické literatury

Obsah OČK:

1. Prakticky ovládá důležitá pravidla a zásady mluveného projevu, sám dokáže přednést bezchybný proslov.
2. Má přehled o odborné literatuře z oboru rétorika.
3. Ví, co je neverbální komunikace, dokáže jejích prvků používat při svých proslovech.
4. Je schopen řídit diskusi.

5. Je schopen zaznamenat hlavní myšlenky proslovu někoho jiného nebo pořídit zápis z jednání.
6. Zná základní slohové formy a umí je prakticky použít.
7. Dokáže napsat čtivou a srozumitelnou úvahu či esej na jakékoliv téma, které ovládá po věcné stránce.
8. Zná základní strukturu odborné písemné práce, umí ji prakticky použít.
9. Zná pravidla citace odborné literatury, je schopen bezchybně sestavit její seznam.
10. Umí připravit poznámkový aparát k textu.
11. Má dostatečné metodické schopnosti pro vedení programu o písemné práci a rétorice na VK a VLK.
12. Umí zorganizovat a řídit obhajobu písemné práce.

Forma OČK:

Doporučené formy zkoušky:

1. Příprava části odborné náplně tematicky zaměřeného kurzu nebo tématu rétorika a písemná práce pro vůdcovský kurz nebo vůdcovský LK.
2. Účast na VZ jako přisedící.
3. Rozhovor se zkoušejícím.
4. Písemná práce v rozsahu min. 30 stran strojopisu (práce vychází z vlastního výzkumu nebo podává originální pohled na vybranou tematiku) – určeno primárně odborníkům jako příspěvek k řešení nějakého problému či publikace nových poznatků.
5. Příprava publikace – určeno primárně čtenářům (např. pro skautské vedoucí, rovery a rangers, ...).
6. Příspěvky do skautských časopisů min. po dobu jednoho roku.
7. Rétorické vystoupení na skautském shromáždění – referát na sněmu, proslov při skautské slavnosti, proslov při zahájení LŠ apod.
8. Veřejné rétorické vystoupení – přednáška před veřejností, slavnostní projev, referát, atd.
9. Veřejné vystoupení v celostátním nebo regionálním rozhlasu či televizi.

Formu zkoušky si volí uchazeč sám po dohodě se zkoušejícím, je vždy nutné použít několik různých forem tak, aby byl ověřen celý rozsah zkoušky (písemný i mluvený projev). Zkušební komise může po uvážení uznat i jinou formu zkoušky, která zde není definována.

Přiznání OČK na základě profesní kvalifikace nebo praxe:

Vzhledem k tomu, že OČK pro písemnou práci a mluvený projev je společná, zkušební komise musí ověřit schopnosti uchazeče jak v oblasti mluveného, tak psaného projevu.

Schopnosti v oblasti psaného projevu lze uznat na základě profesní kvalifikace či praxe:

Spisovatelům, autorům naučné a populárně-naučné literatury.

Učitelům českého jazyka na školách všech stupňů.

Píšícím novinářům.

Všem vysokoškolským učitelům, kteří mají praxi ve vedení diplomových prací.

Vědeckým a odborným pracovníkům, kteří publikují výsledky své práce v odborných časopisech.

Schopnosti v oblasti mluveného projevu lze uznat na základě profesní kvalifikace či praxe:

Činovníkům, kde součástí jejich profese či vzdělání je rétorická průprava a praxe, např.: herci, recitátoři, řečníci, kazatelé, psychologové, apod.

OČK Zdravověda (ZDR)

Cíl OČK

Činovník, který získá OČK, by měl mít takové znalosti, dovednosti a postoje, aby byl bez problémů schopen vykonávat tyto funkce:

- odborný lektor vzdělávání činovníků, je schopen připravit a vést vzdělávací program ve svém oboru na akcích typu LK, LŠ, VK, ČK, apod.
- dokáže poskytnout metodickou pomoc vůdcům oddílů a dalším výchovným činovníkům na úrovni kraje, okresu nebo střediska
- je schopen se autorsky podílet na tvorbě metodické literatury
- je schopen zkoušet u VZ
- je schopen vést kurz zdravotníka zotavovacích akcí

Obsah OČK

1) První pomoc

- zástava krvácení
- bezvědomí
- šok
- pneumotorax
- poranění hrudníku
- poranění břicha
- mozkolebeční poranění
- tepelná poškození organismu (teplem, chladem)
- poranění pohybového aparátu (zhmoždění, zlomeniny)
- rány, včetně cizích těles v ráně
- chemická poranění
- úraz elektrickým proudem
- tonutí
- závažné interní stavy
- otravy, uštknutí
- poranění oka
- polytraumata, crush syndrom
- závažné alergické stavy

2) Obvazová technika

- obvazy podle druhu materiálu
 - obinadlové obvazy
 - šátkové obvazy
 - náplastové obvazy
 - z pružných materiálů
 - z nepřilnavých materiálů
 - hotové obvazy
- obvazy podle účelu
 - krycí
 - tlakový obvaz
 - poloprodyšný
 - znehybňující
 - zaškrcovadla
 - improvizace
- nácvik obvazování za použití klasických a improvizovaných materiálů

3) KPR

- umělé dýchání
- nepřímá srdeční masáž
- rozdíly KPR u dětí
- kombinovaná kardiopulmonální resuscitace jedním i dvěma zachránci

4) Život zachraňující úkony - praktický nácvik život zachraňujících úkonů při:

- masivním krvácení
- šokových stavech
- prostém bezvědomí
- otevřeném pneumotoraxu
- bezvědomím spojeném se zástavou vitálních funkcí

5) Hromadná neštěstí

- organizace záchranných prací při hromadných neštěstích
- technická PP, přivolání RZP ,v.č znalosti podmínek přistání vrtulníku
- ohledání okolí
- pořadí ošetření
- pořadí odsunu
- třídění raněných

6) Problematika CO

7) Transport raněných

- odsun jedním zachráncem bez pomůcek
- odsun dvěma zachránci bez pomůcek i s pomůckami
- polohování postižených
- indikace a způsoby vyproštění z automobilu a sejmutí přilby při dopravní nehodě
- odsun raněných při překonávání překážek a nerovností terénu

8) Psychologie stresu při nouzových stavech

- zásady psychologického přístupu při katastrofách
- zvládnutí paniky
- překonávání únavy
- překonávání stresových stavů
- vedení skupiny lidí v krizových situacích

9) Zdravotnické maskování

10) Táborová klinika

11) Tělovýchovné lékařství - biorytmy, zátěže dětského a adolescentního věku etc

12) Hygienické předpisy, týkající se zotavovacích akcí pro děti a mládež, vybavení táborové lékárny

13) Zdravý životní styl

- preventivní programy
- drogová problematika
- handicap, integrace handicapovaných

14) Metodika zdravotní péče

Forma OČK

Formu zkoušky si volí uchazeč po dohodě se zkušební komisí.

Doporučené formy zkoušky

- příprava čekatele na VZ
- zpracování metodiky pro obor ZDR
- příprava a realizace programu na LK, LŠ apod. s využitím netradičních metod a postupů
- publikační činnost
- osobní pohovor
- absolvente specializované LŠ (forma povinná pro uchazeče, kteří nejsou absolventy lékařské fakulty, instruktory ČČK, zdravotními sestrami nebo zdravotnickými záchranáři)

Přiznání OČK na základě profesní kvalifikace nebo praxe

Profesní kvalifikace, která by opravňovala k udělení OČK zdravotní věda jako celku, neexistuje.

Po doložení aktivní lékařské praxe může uchazeč požádat o přiznání toho okruhu zkoušky, která s jeho praxí bezprostředně souvisí.

Každý takový případ posuzuje zkušební komise individuálně